

POWIAT POLICKI

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Policach
za rok 2012**

wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej

POLICE 2013 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	4
I. DZIAŁANIA CENTRUM W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ USTAWOWYCH	12
1. Dział Opieki Zastępczej	12
1.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	14
1.1.1 Wychowankowie	14
1.1.2 Zatrudnienie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2012r.	19
1.1.3 Pomoc usamodzielnianym wychowankom	19
1.2 Mieszkanie chronione	22
1.3 Współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej przez gminy	23
1.4 Rodzinna piecza zastępcza	24
1.4.1 Zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej w rodzinach zastępczych.....	24
1.4.2 Statystyka rodzin zastępczych.....	25
1.4.3 Przekształcenie rodzin zastępczych niezawodowych w rodziny zawodowe.	27
1.4.4 Ponoszenie kosztów przez gminy.....	27
1.4.5 Świadczenia fakultatywne dla rodzin zastępczych.....	28
1.4.6 Świadczenia dla rodzin zastępczych.....	28
1.4.7 Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków z rodzin zastępczych.....	29
1.4.8 Dzień Rodzicielstwa Zastępczego.....	31
1.4.9 Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej	32
2. Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej	35
2.1 Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne	37
2.1.1 Pomoc w kryzysie	37
2.1.2 Poradnictwo specjalistyczne.	40
2.2 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	41
2.3 Ośrodki wsparcia	42
2.4 Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.....	43
2.5 Asystowanie w rodzinach w 2012 roku.....	44
2.6 Współpraca z organizacjami pozarządowymi	48
3. Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	49
3.1 Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	50
3.1.1 Turnusy rehabilitacyjne	53

3.1.2	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	55
3.1.3	Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	57
3.1.4	Sport, kultura, rekreacja i turystyka	61
3.1.5	Warsztaty terapii zajęciowej	61
3.2	Pozostałe działania	63
3.3	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	64
4.	<i>Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na realizację projektów</i>	65
4.1	Projekt: „Pobudka – obudź swój potencjał”	65
4.2	Projekt: „ISSO - Instytucjonalne Standardy Społecznej Opieki”	68
4.3	Projekt: „5 + 1”	69
4.4	Projekt: „GPS dla rodziny”	73
5.	<i>Pozostała działalność</i>	75
5.1	Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu	75
II.	ORGANIZACJA I FINANSOWANIE CENTRUM	77
1.	<i>Struktura zatrudnienia</i>	77
1.1	Zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych	81
2.	<i>Szkolenia pracowników</i>	82
3.	<i>Działania informacyjno-promocyjne</i>	84
3.1	Konferencje i spotkania	84
3.2	Udział w konferencjach i spotkaniach	87
3.3	Nagrody i wyróżnienia	90
3.4	Wydawnictwa i narzędzia promocyjne	90
4.	<i>Kontrole</i>	91
4.1	Kontrole przyjęte	91
4.2	Kontrole przeprowadzone	94
5.	<i>Struktura wydatków</i>	100

WPROWADZENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, **zwane dalej „Centrum”** jest jednostką budżetową Powiatu Polickiego. Podstawowa działalność Centrum opiera się na realizacji następujących zadań ustawowych:

Z zakresu Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2009 r., nr 175, poz. 1362 – tekst jednolity):

1. Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

- pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;
- finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców niewymienionych w art. 5;
- realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Zadania własne realizowane przez powiat:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej wspierania osób

- niepełnosprawnych i innych programów, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
  - organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości na przyjęcie dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym;
  - zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponad gminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;
  - pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
  - przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
  - pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;

- pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponad gminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

Z zakresu Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwiec 2011r. (Dz. U. z 2011r., nr 149, poz. 887 – tekst jednolity):

1. Zadania powiatu:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) ⁽⁴⁴⁾ organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
  - a) grup wsparcia,
  - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 11) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46;
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 13) finansowanie:
  - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
  - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8.

Z zakresu Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2011r., nr 127, poz. 721 – tekst jednolity):

1. Zadania powiatu:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
- a) rehabilitacji społecznej,
  - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
  - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1;
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji;

- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 6a) finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- 7) dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 9) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;
  - 9a) przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a cyt. wyżej ustawy;
  - 9b) realizacja zadań, o których mowa w art. 26, art. 26d i art. 26e cyt. wyżej ustawy;
  - 9c) zlecanie zadań zgodnie z art. 36 cyt. wyżej ustawy;
- 10) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- 11) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;
- 12) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;

13) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

W pkt 1 lit. a i c, pkt 6 oraz w pkt 9c w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 4, 5, 7 i 8 - są realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

W pkt 1 lit. b i c, pkt 6 oraz w pkt 9c w części dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 9-9b oraz 10-13 - są realizowane przez powiatowe urzędy pracy

Z zakresu ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r., nr 400 – tekst jednolity):

1. Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

- 1) realizacja dla kombatantów i osób represjonowanych zadań w zakresie opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych,
- 2) organizacja na terenie powiatu obchodu rocznic w celu upamiętnienia walki o niepodległość Polski oraz uczczenia pamięci ofiar wojny i okresu powojennego,
- 3) świadczenie pomocy w przygotowywaniu udokumentowanych wniosków o przyznanie w drodze wyjątku emerytur i rent,
- 4) analiza sytuacji życiowej kombatantów i osób represjonowanych oraz podejmowanie w tym zakresie stosownych inicjatyw.

Z zakresu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r., nr 180, poz. 1493 – teks jednolity)

1. Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

2. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Niniejsze sprawozdanie, jest obrazem działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Domu Dziecka w Policach i Domu Dziecka w Tanowie w 2011 roku.

I. DZIAŁANIA CENTRUM W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ USTAWOWYCH

---

1. Dział Opieki Zastępczej

Do zadań realizowanych w 2012 r. przez Dział Opieki Zastępczej należało:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 4) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 5) kierowanie dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej do właściwej placówki opiekuńczo-wychowawczej lub rodzin zastępczych;
- 6) przyznawanie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych;
- 7) prowadzenie spraw w zakresie udzielania świadczeń i dofinansowań dla rodzin zastępczych;
- 8) prowadzenie spraw w zakresie ustalania wysokości lub zwalniania z odpłatności rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych;
- 9) prowadzenie spraw w zakresie przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne

- ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 10) zawieranie porozumień między powiatami w sprawie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych oraz określania wysokości wydatków na ich utrzymanie;
- 11) finansowanie:
- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
  - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnionym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- 12) nadzór nad prawidłowym przebiegiem zadań zleconych organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej;
- 13) sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 14) sporządzanie, co najmniej raz w roku, sprawozdań dla sądu, zawierających dane o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.”

1.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

W Powiecie Polickim działają dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, z których w roku 2012 korzystało 81 dzieci. Każda placówka dysponuje 30 miejscami. Na stanie placówek często jest więcej niż 30 dzieci ze względu na to, iż nie zdarza się, aby wszyscy wychowankowie przebywali w placówce jednocześnie. Podstawowe dane o placówkach opiekuńczo wychowawczych typu socjalizacyjnego zawiera tabela nr 1.

Tabela nr 1: Podstawowe dane placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego

Typ placówki	Podstawowe dane placówek opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Polickim				
	adres:	kontakt:	liczba miejsc w placówce.	stan na dzień 31.12.2012r	korzystało w 2012r.
Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Policach	ul. Kresowa 26 72-010 Police	91 317 67 37	30	31	81
Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Tanowie	ul. Szczecińska 2a 72-004 Tanowo	91 424 19 90	30	30	

1.1.1 Wychowankowie

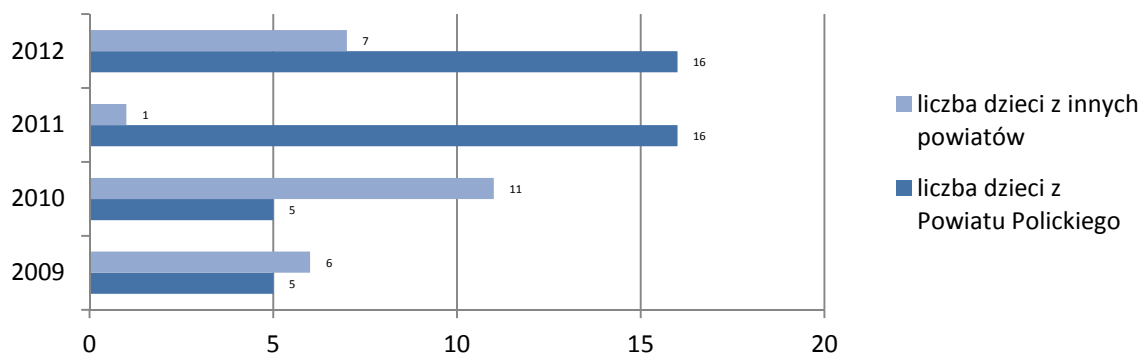
Na podstawie postanowień Sądu w 2012 r. umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego 23 dzieci, w tym 7 dzieci z innego powiatu. Dane umieszczeń z podziałem na gminy przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2: Umieszczenia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2012r. z podziałem na gminy

Typ placówki	Umieszczenia w 2012r. z podziałem na gminy					razem
	Gmina Kołbaskowo	Gmina Dobra	Gmina Police	Gmina Nowe Warpno	z innego powiatu	
Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Policach	4	-	7	-	5	16
Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Tanowie	3	2	-	-	2	7
razem	7	2	7	-	7	23

Porównując liczbę umieszczonych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2012 r. z latami poprzednimi można zauważyć, iż następuje niewielki wzrost umieszczeń. Dane porównawcze przedstawia wykres nr 1, na którym można również zauważyć, iż od 2009 r. Powiat Policki przyjął 25 dzieci z innych powiatów.

Wykres nr 1: Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2009-2012r., z podziałem na umieszczenia w Powiecie Polickim i innych powiatach

W 2012 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego na terenie Powiatu Polickiego przebywało 12 dzieci pochodzących z innych powiatów. Na ich utrzymanie otrzymaliśmy dotację w wysokości 372 247,26zł. Natomiast w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach przebywało 3 dzieci z Powiatu Polickiego. Decyzję o umieszczeniu małoletnich z naszego powiatu podjęto na Zespole ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Na ich utrzymanie przekazaliśmy dotację w wysokości 78 504,19zł. Szczegółowe dane obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3: Zakup usług na dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2012 r.

Dotacje	liczba dzieci	kwota
dzieci z innych Powiatów przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej w na terenie Powiatu Polickiego	12	dla Powiatu Polickiego 372 247,26zł
dzieci z Powiatu Polickiego przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów	3	dla innych powiatów 78 504,19zł

Wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego na terenie Powiatu Polickiego można pogrupować ze względu na wiek i gminę, z której pochodzą. Grupując wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych można zauważyć, że placówka opiekuńczo-wychowawcza w Policach ma najwięcej wychowanków w wieku 14-18 lat, która stanowi ponad połowę wszystkich umieszczonych, są to również potencjalni wychowankowie przygotowujący się do procesu usamodzielnienia. W placówce opiekuńczo-wychowawczej w Tanowie najliczniejszą zaś grupą wiekową jest 7-13 lat oraz 14-18 lat. Szczegółowe dane wychowanków z podziałem na wiek oraz gminę, z której pochodzą przedstawia tabela nr 4 i tabela nr 5.

Tabela nr 4: Struktura wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Policach – stan na 31 grudnia 2012r., z podziałem na gminy

Dom Dziecka w Policach	Liczba wychowanków ze względu na wiek:					razem
	Do 3 lat	4-6 lat	7-13 lat	14-18 lat	Powyżej 18 lat	
Gmina Kołbaskowo	-	-	3	1	-	4
Gmina Dobra	-	-	-	-	-	-
Gmina Police	-	-	3	13	-	16
Gmina Nowe Warpno	-	-	-	2	-	2
Z innego powiatu	-	-	3	5	1	9
razem	-	-	8	22	1	31

Tabela nr 5: Struktura wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Tanowie w 2012r. – stan na 31 grudnia 2012r., z podziałem na gminy

Dom dziecka w Tanowie	Liczba wychowanków ze względu na wiek:					razem
	do 3 lat	4-6 lat	7-13 lat	14-18 lat	powyżej 18 lat	
Gmina Kołbaskowo	-	-	4	2	-	6
Gmina Dobra	-	-	2	3	-	5
Gmina Police	-	-	9	7	1	17
Gmina Nowe Warpno	-	-	-	-	-	-
Z innego powiatu	-	1	-	-	1	2
razem	-	1	15	12	2	30

Na podstawie zebranych danych statystycznych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego odnotowano, iż maksymalną liczbą wychowanków przebywających jednocześnie w 2012 r. w Domach Dziecka w Powiecie Polickim było:

- 1) w Domu Dziecka w Tanowie – 24 wychowanków,
- 2) w Domu Dziecka w Policach – 23 wychowanków.

Statystycznie rzecz biorąc średnia roczna wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych wynosiła:

- 1) w Domu Dziecka w Tanowie ~ 17 wychowanków,
- 2) w Domu Dziecka w Policach ~ 16 wychowanków.

Powodem niskiej frekwencji były:

- 1) czasowe powroty do domów rodzinnych w ramach pracy z rodziną biologiczną;
- 2) pobyty w internatach szkolnych oraz szpitalach;

3) ucieczki z placówek, umieszczenie w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii i Ośrodkach Wychowawczych, co jest wynikiem coraz częstszej demoralizacji wśród małoletnich trafiających do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Przepisy prawa nie pozwalają na skreślenie takiej grupy wychowanków z placówki opiekuńczo-wychowawczej i pozostają oni na listach wychowanków nawet wówczas, kiedy przebywają w innych ośrodkach.

Głównym zadaniem placówek opiekuńczo-wychowawczych jest opieka nad dzieckiem, jego socjalizacja i wychowanie oraz praca z rodziną biologiczną, czego rezultatem winno być przywrócenie władzy rodzicielskiej. Dzieje się to jednak niezwykle rzadko, ze względu na brak współpracy rodziców z instytucjami pomocy społecznej. Sytuację prawną małoletnich przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych całodobowych na terenie Powiatu Polickiego zawiera tabela nr 6.

Tabela nr 6: Sytuacja prawna małoletnich umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego – stan na 31 grudnia 2012r.

Sytuacja prawna małoletnich przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Polickim								
ogółem wychowanków w w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Polickim	rodzic	ograniczona władza rodzicielska	pozbawienie władzy rodzicielskiej	nie żyje	przebywa w zakładzie karnym/ władza zawieszona	nieznany adres zamieszkania rodzica	pełnoletni wychowankowie	Inne, np. rodzic nie znany
61	matka	36	22	2	0	0	1	0
	ojciec	28	21	6	2	0	1	3

Najczęściej wychowankowie pozostają w placówce opiekuńczo-wychowawczej do czasu usamodzielnienia, czyli do ukończenia 18 roku życia. Dane na temat dzieci, które opuszczają placówki zawiera tabela nr 7.

Tabela nr 7: Rotacja dzieci w placówkach w 2012r.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza	Liczba dzieci, które opuściły placówkę					razem
	dom rodzinny	adopcja	rodzina zastępcza	inna placówka	usamodzielnienie	
w Policach	3	-	2	5	2	12
w Tanowie	2	-	-	1	4	7
razem	5	-	2	6	6	19

1.1.2 Zatrudnienie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2012r.

Zatrudnienie w placówkach opiekuńczo- wychowawczych przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8: Struktura zatrudnienia pracowników w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Placówka	dyrektor	wychowawcy	pedagog	psycholog	terapeuta	pracownik socjalny	administracja	obsługa
D. Dz. w Policach	1	11	1	1	0	1	2	3
D. Dz. w Tanowie	1	13	1	0	0	1	3	4

1.1.3 Pomoc usamodzielnianym wychowankom

Wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, zakłady poprawcze i niektóre typy domów pomocy społecznej, przysługiwała pomoc w usamodzielnieniu życiowym. Pomoc ta udzielana była w postaci:

- 1) jednorazowej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie;
- 2) pomocy finansowej na kontynuację nauki;
- 3) pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej;
- 4) udzielenia miejsca w mieszkaniu chronionym.

Szczegółowe informacje na temat przydzielonej pomocy dla wychowanków z podziałem na formę opieki zastępczej oraz gminy, z których pochodzą, przedstawia tabela nr 9, 10 i 11.

Tabela nr 9: Pomoc finansowa udzielona usamodzielnionym wychowankom w 2012 r. z podziałem na placówki

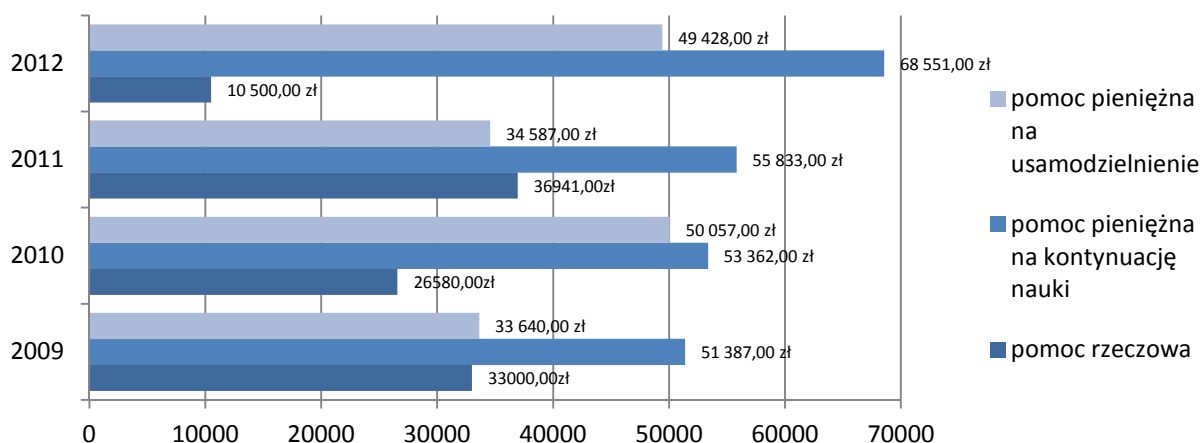
Rodzaj placówki	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Pomoc na kontynuację nauki	
	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)
opiekuńczo – wychowawcze	8	49428,00zł	3	10500,00zł	17	61634,51zł
schronisko dla nieletnich/ zakład poprawczy	-	-	-	-	-	-
młodzieżowe ośrodki wychowawcze	-	-	-	-	1	988,20zł
młodzieżowy ośrodek socjoterapii	-	-	-	-	3	5929,20zł
specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze	-	-	-	-	-	-
razem	8	49428,00zł	3	10500,00zł	21	68551,91zł

Tabela nr 10: Pomoc finansowa udzielona usamodzielnionym wychowankom w 2012 r. z podziałem na gminy, z których pochodzą

Rodzaj placówki	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Pomoc na kontynuację nauki razem		razem
	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	
Gmina Kołbaskowo	1	6588,00zł	-	-	2	5435,10zł	12023,10zł
Gmina Dobra	1	6588,00zł	-	-	1	988,20zł	7576,20zł
Gmina Police	6	29664,00zł	3	10500,00zł	17	54327,88zł	94491,88zł
Gmina Nowe Warpno	1	6588,00zł	-	-	1	883,33zł	7471,33zł
razem	9	49428,00zł	3	10500,00zł	21	61634,51zł	121562,51zł

Dla zobrazowania pomocy finansowej dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych należy porównać kwoty świadczeń z lat ubiegłych. Najczęstszą pomocą świadczoną na rzecz usamodzielnionych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej, młodzieżowych ośrodków socjoterapii i młodzieżowych ośrodków wychowawczych w roku 2012 w stosunku do lat poprzednich była pomoc pieniężna na kontynuację nauki a następnie pomoc na usamodzielnienie. Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w 2012r. zmalała w stosunku do lat ubiegłych. Szczegółowe dane na temat pomocy finansowej i rzeczowej zestawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 2: Przyznana pomoc pieniężna dla usamodzielnionych wychowanków z różnych typów placówek w latach 2009-2012

1.2 Mieszkanie chronione

W czerwcu 2012r. po przeprowadzonym remoncie otworzono nowe mieszkanie chronione w Tanowie. Remont sfinansowano z środków Powiatu Polickiego oraz środków Banku Gospodarstwa Krajowego działającego w imieniu Departamentu Budownictwa Społecznego w formie dofinansowania.

Tabela nr 11: Koszty remontu mieszkania chronionego w Tanowie

Podmiot	% inwestycji	Koszt
Powiat Policki	60	31041,00zł
Bank Gospodarstwa Krajowego	40	20694,00zł
razem	100	51735,00zł

Nowe mieszkanie chronione w Tanowie zwiększyło liczbę miejsc w mieszkaniach chronionych o 4. Centrum dysponowało zatem w 2012r. dwoma mieszkaniami chronionym o łącznej liczbie 7 miejsc. Z pomocy w formie miejsca w mieszkaniu chronionym wiec 7 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych oraz Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii.

Tabela nr 12: Przydział miejsca w mieszkaniu chronionym udzielona usamodzielnionym wychowankom w 2012 r. z podziałem na formy opieki zastępczej oraz gminy, z których pochodzą

Forma opieki zastępczej	Liczba przydzielonych miejsc w mieszkaniu chronionym			
	Gmina Kołbaskowo	Gmina Dobra	Gmina Police	Gmina Nowe Warpno
opiekunczo-wychowawcze	2	-	1	1
rodziny zastępcze	-	-	2	-
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	-	-	1	-
razem	7			

1.3 Współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej przez gminy

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. część kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej współfinansowały gminy, z których dzieci pochodziły przed umieszczeniem. W pierwszym roku funkcjonowania wyżej wymienionej ustawy współfinansowanie wynosiło 10%. Dzieci, które były umieszczone przed 2012r. nie były współfinansowane przez gminy.

Tabela nr 13: Współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Rodzaj	Gmina Kołbaskowo	Gmina Dobra	Gmina Police	Gmina Nowe Warpno
% współfinansowania	10%	10%	10%	10%
liczba dzieci, które trafiły do instytucjonalnej pieczy zastępczej	1	-	6	-
koszt współfinansowania	1413,95zł	-	14585,67zł	-
razem	15999,62zł			

1.4 Rodzinna piecza zastępcza

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z dnia 21 lipca 2011 roku Nr 149 poz. 887), zwanej dalej Ustawą, wprowadziła szereg zmian w rodzinnej pieczy zastępczej. Część rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem według nowej ustawy stała się rodzinami zastępczymi niezawodowymi. Rodziny spokrewnione z dzieckiem tworzą obecnie wyłącznie wstępni lub rodzeństwo. Rodziny zastępcze niezawodowe otrzymują wyższą pomoc pieniężną na umieszczone w tej rodzinie dziecko, niż rodziny spokrewnione. Dodatkowo dzieci przebywające w tych rodzinach dotychczas po ukończeniu pełnoletniości mogły przebywać na tych samych zasadach tylko do czasu ukończenia szkoły, w której uczyły się osiągając pełnoletność, czyli rok lub dwa lata, natomiast od 1 stycznia mogą pozostawać w tych rodzinach do 25 roku życia, a więc pięć do siedmiu lat i rodzina przez cały ten okres otrzymuje na osobę pełnoletnią świadczenie w wysokości 660 zł w rodzinach spokrewnionych i 1000 zł w rodzinach niezawodowych.

1.4.1 Zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej w rodzinach zastępczych.

W roku 2012 utworzonych zostało na terenie Powiatu Polickiego **19 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych**, w których umieszczono **23 dzieci**. W rodzinach zastępczych zawodowych **pełniących funkcję pogotowia rodzinnego** zapewniono opiekę dla **17 dzieci**, z czego **14** było umieszczonych w roku 2012. Natomiast dzieci pochodzących z terenu Powiatu Polickiego, a umieszczonych poza nim było **3**. Dzieci w większości umieszczone zostały na podstawie postanowień sądu, a w przypadku 5 dzieci w dwóch rodzinach zastępczych na podstawie umowy powierzenia, co obrazuje tabela nr 14.

Tabela nr 14: Podstawa umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych

Rodziny zastępcze:	Liczba dzieci umieszczonych		Porozumienia	
	na podstawie orzeczenia Sądu	na podstawie umowy powierzenia	dzieci z innych powiatów	nasze dzieci w innych powiatach
spokrewnione	8	0	2	1
niezawodowe	5	5	3	2
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	14	0	0	0

Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych pochodziły zarówno z gmin Powiatu Polickiego, jak i spoza Powiatu Polickiego co obrazuje tabela nr 15.

Tabela nr 15: Umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej z podziałem na gminy w 2012r.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej w 2011r.			
Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kołbaskowo	Inny Powiat
29	4	2	5

1.4.2 Statystyka rodzin zastępczych.

Na przestrzeni całego roku 2012 na terenie naszego powiatu funkcjonowało **149 rodzin zastępczych**, w których przebywało **219 dzieci**. Poza Powiatem Polickim w rodzinach zastępczych przebywało 21 dzieci i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych w 18 rodzinach zastępczych.

W trakcie roku rozwiązanych zostało przez sąd 7 rodzin zastępczych, a jednej rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego Centrum wypowiedziało umowę. W rozwiązanych przez Sąd rodzinach przebywało 13 dzieci, z których 4 powróciło do rodziny naturalnej, 3 zostało przysposobionych, a 6 umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Z rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego 7 dzieci zostało przysposobionych, 2 umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych, natomiast 3, zgodnie z Postanowieniem Sądu, umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej (tabela nr 16).

Tabela nr 16: Sytuacja dzieci po opuszczeniu pogotowia rodzinnego w 2012r.

Liczba dzieci przebywających w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	Sytuacja małoletnich:			
	powróciły do rodziny naturalnej	umieszczone w innej rodzinie zastępczej	adopcja	umieszczone w Domu Dziecka
11	0	2	7	2

Po osiągnięciu pełnoletności 5 wychowanków rodzin zastępczych opuściło rodziny, a zatem rodziny te przestały istnieć. Na koniec roku 2012 w Powiecie Polickim było zatem 136 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 190 dzieci. Szczegółowe dane obrazuje tabela nr 17.

Tabela nr 17: Sytuacja małoletnich po rozwiązaniu rodzin zastępczych w 2012r.

Liczba małoletnich przebywających w rodzinach zastępczych	Sytuacja małoletnich:				
	powrócili do rodziny naturalnej	umieszczone w innej rodzinie zastępczej	adopcja	umieszczone w Domu Dziecka	usamodzieliło się
219	4	2	9	8	5

Tabela nr 18: Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci na terenie Powiatu Polickiego – stan na dzień 31.12.2012r.

Rodziny zastępcze:	Liczba	
	rodzin	dzieci
spokrewnione	81	102
niezawodowe	51	73
zawodowe	4	15
razem	136	190

Tabela nr 19: Dzieci przebywające na dzień 31.12.2012 w rodzinach zastępczych z podziałem na gminy

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych pochodzących z:					Razem
Gminy Police	Gminy Dobra	Gminy Kołbaskowo	Gminy Nowe Warpno	Innych powiatów	
131	20	16	1	22	190

W roku 2012 zawarto 8 porozumień pomiędzy powiatami. W związku z umieszczaniem dzieci z innych powiatów (zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) w rodzinach mieszkających na terenie naszego powiatu zawarto 5 porozumień w sprawie umieszczania tych dzieci i wysokości wydatków na ich utrzymanie. Liczba

wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Polickiego, a pochodzących z innych powiatów wynosiła na koniec 2012 roku 22. Łącznie przekazano na dzieci z innych powiatów kwotę **208 238 zł**, co stanowi wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 11 691 zł.

W sprawach dotyczących umieszczenia dzieci pochodzących z naszego powiatu w rodzinach zastępczych mieszkających w innych powiatach zawarto 3 porozumienia. Na koniec 2012 roku liczba wszystkich dzieci pochodzących z Powiatu Polickiego, a umieszczonych poza naszym terenem wynosiła 21. Łączna kwota świadczeń przekazanych z tytułu porozumień wyniosła w 2012 roku **224 118 zł**, co stanowi wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 16 294 zł.

1.4.3 Przekształcenie rodzin zastępczych niezawodowych w rodziny zawodowe.

Zgodnie z art. 54 Ustawy z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą co najmniej 3 letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, po złożeniu przez nią wniosku lub wcześniej, jeśli będzie miała pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zawierają umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Rodzina zawodowa oprócz świadczeń na dzieci umieszczone w tej rodzinie, otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej w wysokości nie niższej niż 2000 zł miesięcznie. Umowę taką zawiera się na okres co najmniej 4 lat. W roku 2012 przekształcono na tych zasadach trzy rodziny zastępcze niezawodowe. Na koniec roku 2012 funkcjonowały w Powiecie Polickim 4 rodziny zastępcze zawodowe, w tym 1 pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego.

1.4.4 Ponoszenie kosztów przez gminy.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 Ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki związane z utrzymaniem tego dziecka w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku i 50% w trzecim roku i następnych latach.

W dniu 13 lutego 2012 roku odbyło się spotkanie, na którym obecni byli: Wicestarosta Powiatu Polickiego - Pani Anna Rybakiewicz, Skarbnik Powiatu Polickiego - Pani Jurata Dettlaff, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach – Pani Beata Karlińska oraz Kierownicy Ośrodków Pomocy Społecznej z Gmin wchodzących w skład Powiatu Polickiego, w sprawie podpisania porozumienia o współpracy odnośnie ponoszenia przez gminy kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej. Porozumienia zostały podpisane przez wszystkie gminy. Łącznie na dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w 2012 roku Gminy przekazały kwotę 13 131,04 zł. Wysokość wydatków poniesionych przez poszczególne gminy obrazuje tabela poniżej.

Tabela nr 20: Wydatki poniesione przez gminy za dzieci w rodzinach zastępczych w 2012r.

wysokość wydatków poniesionych przez gminy			
Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kołbaskowo	Gmina Nowe Warpno
11 485,36 zł	951,62 zł	694,06 zł	0

1.4.5 Świadczenia fakultatywne dla rodzin zastępczych.

Ustawa wprowadziła nowe świadczenia fakultatywne dla rodzin zastępczych, z których skorzystało ogółem 38 dzieci, z czego 24 dzieciom dofinansowano wypoczynek w czasie wakacji poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia, wypłacono 1 pomoc losową oraz 13 świadczeń jednorazowych z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej.

1.4.6 Świadczenia dla rodzin zastępczych.

W tabeli nr 19 zawarto dane dotyczące wysokości wszystkich wypłaconych środków pieniężnych dla rodzin zastępczych.

Tabela nr 21: Świadczenia wypłacane rodzinom zastępczym w 2012r.

Rodzaj świadczenia	Rodziny spokrewnione		Rodziny niezawodowe		Rodziny zawodowe		razem	
	liczba osób	kwota świadczeń (zł)	liczba osób	kwota świadczeń (zł)	liczba osób	kwota świadczeń (zł)	liczba osób	kwota świadczeń (zł)
pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	109	752 852	81	798 745	29	211 727	219	1 763 324
jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny	9	8 300	4	4 900	0	0	13	13 200
jednorazowa pomoc losowa	1	700	0	0	0	0	1	700
wypoczynek dzieci	12	6 800	9	5 703	3	1 395	24	13 898
wynagrodzenie osób za pełnienie zadań	0	0	0	0	6	78 237	6	78 237
razem	X	768 652	X	809 348	X	291 359	X	1 869 359

1.4.7 Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków z rodzin zastępczych.

Usamodzielnionym wychowankom rodzin zastępczych przysługuje pomoc pieniężna na usamodzielnienie, na kontynuację nauki oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W minionym roku rozpoczęto proces usamodzielnienia 16 wychowanków rodzin zastępczych. Proces usamodzielnienia obejmuje: wybór opiekuna usamodzielnienia, opracowanie przez usamodzielnianego wychowanka wraz z opiekunem usamodzielnienia przy udziale pracownika Centrum indywidualnego programu usamodzielnienia, oświadczenie o pozostaniu w rodzinie zastępczej po ukończeniu pełnoletności, bądź o samodzielnym prowadzeniu gospodarstwa domowego, złożenie wniosku o pomoc pieniężną na kontynuację nauki.

Spośród usamodzielnianych w 2012r. 5 osób opuściło rodzinę zastępczą, natomiast 11 osób pozostało po osiągnięciu pełnoletności w rodzinach zastępczych. Zgodnie z zapisem w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 82 ust. 1 i art. 37 ust. 2) rodzinie takiej nadal przysługuje świadczenie, jeżeli osoba pełnoletnia uczy się, nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

45 osób, które rozpoczęło naukę w latach poprzednich i w roku 2012, otrzymywało świadczenia z tytułu kontynuacji nauki w łącznej kwocie **156 378 zł, co stanowi zmniejszenie w stosunku do roku ubiegłego o 14 580 zł.**

W 2012r. 5 osób złożyło wnioski o udzielenie pomocy na zagospodarowanie, która w kwocie **22 941 zł** została przekazana wychowankom rodzin zastępczych. Jest to kwota o **62 733 zł niższa** niż w roku ubiegłym, kiedy o tę pomoc ubiegało się 19 osób.

Wychowankom, którzy ukończyli naukę przyznawana jest pomoc pieniężna na usamodzielnienie. Z tej formy pomocy w ubiegłym roku skorzystało 7 osób, którym łącznie przyznana została kwota **29 917 zł. Rok wcześniej świadczenia wypłacono 18 osobom na kwotę o 60 380 zł wyższą.**

Wysokość tej pomocy jest uzależniona od czasu pobytu osoby w rodzinie zastępczej i regulowana jest przez dwie ustawy – ustawę o pomocy społecznej i ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W stosunku do osób, które opuściły rodzinę zastępczą przez 1 stycznia 2012 roku stosuje się ustawę o pomocy społecznej, która wysokość świadczenia na usamodzielnienie określa następująco:

- 1) w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej przez okres powyżej trzech lat przysługuje pomoc w wysokości 400% podstawy 1647zł, czyli 6588zł;
- 2) w przypadku, kiedy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej przez okres powyżej trzech lat przysługuje pomoc pieniężna w wysokości 300% podstawy 1647zł, czyli 4941zł;
- 3) w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej lub spokrewnionej przez okres od dwóch lat do trzech przysługuje pomoc w wysokości 200% podstawy 1647zł, czyli 3294zł;

4) w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej lub spokrewnionej przez okres od roku do dwóch lat przysługuje pomoc w wysokości 100% podstawy 1647zł, czyli 1647zł.

Osoby, które opuściły rodzinę zastępczą po 1 stycznia 2012 roku mogą skorzystać z pomocy na usamodzielnienie w następującej wysokości:

- 1) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej spokrewnionej co najmniej 3 lata – nie mniej niż 3300 zł;
- 2) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej co najmniej 3 lata – nie mniej niż 6600 zł;
- 3) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej od 2 do 3 lat – nie mniej niż 3300 zł;
- 4) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej od 1 do 2 lat - nie mniej niż 1650 zł.

Wysokość świadczeń wypłaconych osobom usamodzielnionym w 2012 roku została przedstawiona w tabelach nr 22.

Tabela nr 22: Świadczenia wypłacane na kontynuację nauki i usamodzielnienie w 2012r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	w tym usamodzielnieni	kwota świadczeń (zł)
na kontynuację nauki	45	4	156 378
na zagospodarowanie w formie rzeczowej	5	2	22 941
na usamodzielnienie	7	4	29 917
razem	X	X	209 236

1.4.8 Dzień Rodzicielstwa Zastępczego.

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, 26 maja 2012 roku, po raz kolejny odbył się piknik dla rodzin zastępczych, który tym razem zorganizowany został na Polanie Harcerskiej w Szczecinie. W organizację pikniku włączyli się studenci pedagogiki Uniwersytetu

Szczecińskiego. Uczestniczyło w nim około 120 osób. Na pikniku były obecne zarówno rodziny zastępcze, jak również rodzice biologiczni wraz z dziećmi z całego powiatu Polickiego. Dla rodziców prowadzone były przez studentów krótkie warsztaty zwiększające ich kompetencje wychowawcze, a dla dzieci konkursy i zabawy. Zarówno dzieci, jak i ich opiekunowie chętnie uczestniczyli w zabawie i angażowali się w prowadzone zajęcia. Każde dziecko otrzymało nagrodę za udział w konkurencjach, jakimi były między innymi przeciąganie liny, malowanie na płótnach, piłka nożna, taniec z balonem, śpiewanie piosenek.

1.4.9 Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Zgodnie z art. 76 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej, na podstawie Zarządzenia Starosty Polickiego nr 41/2011 z dnia 5 grudnia 2011 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Wobec powyższego, zgodnie z art. 76.2 w Powiatowym Centrum Pomocy rodzinie utworzono zespół rodzinnej pieczy zastępczej. Do zadań realizowanych w 2012 r. przez Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej należało:

- 1) Ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka
- 2) ocena rodziny zastępczej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka
- 3) zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
- 4) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności przez tworzenie warunków do powstania:
  - a) grup wsparcia
  - b) specjalistycznego poradnictwa
- 5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

- 6) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym, opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze, przez wspieranie procesu usamodzielniania;

Ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej i ocena realizacji zadań rodziny zastępczej

Zmiany, które wprowadziła ustawa dotyczą między innymi nadzoru nad rodzinami zastępczymi. Wywiady dotąd obowiązujące zostały zastąpione ocenami - osobno rodzin zastępczych i dzieci przebywających w tych rodzinach.

W roku 2012 sporządzono **247** ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i **112** ocen rodzin zastępczych.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Ustawa z 2012r.art. 77 o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej wprowadziła stanowisko koordynatora, jako osobę wspierającą rodzinę zastępczą w realizowaniu jej zadań opiekuńczych i wychowawczych. Uogólniając, koordynator ma zadanie wspierać rodzinę w rozwiązywaniu trudności, na jakie ona napotyka.

W Powiecie Polickim od września 2012r. zatrudniono, na wniosek rodzin, jednego a od października jeszcze dwóch koordynatorów. Objęli oni swoim oddziaływaniem 25 rodzin w gminach: Police, Kołbaskowo, Nowe Warpno i Dobra.

W ciągu czterech miesięcy swojej pracy udzielili oni ponad 100 porad i nawiązali współpracę z instytucjami: Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Policach, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Policach, Ośrodkami Pomocy Społecznej w gminach, Ośrodkiem Wsparcia dla Rodziny, S.O.S. dla Rodziny, dyrekcjami szkół, Policją, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Toruniu, Domem dla Samotnej Matki i Dziecka w Karwowie, pomogli 8 dzieciom w skierowaniu i przyjęciu na badania i terapie psychologiczne.

Pracę koordynatorów oceniamy pozytywnie. Są oni blisko rodziny i jej problemów. Poprzez ich działania udaje się wyciszać emocje, a nawet elementy przemocy w rodzinach konfliktowych. Dzięki ich umiejętnemu działaniu zawdzięczamy dalsze trwanie dwóch rodzin spokrewnionych.

Po czteromiesięcznym doświadczeniu pracy koordynatorów planujemy objąć ich działaniem 45 rodzin zastępczych, zatrudnimy jeszcze jednego koordynatora i lepiej zorganizujemy ich pracę.

Szkolenia dla rodzin zastępczych.

W miesiącach maj-czerwiec 2012 roku przeprowadzone zostało szkolenie dla rodzin zastępczych i kandydatów na rodziców zastępczych według programów „Dziecko czeka” oraz „Rodzina” w wymiarze 40 godzin. Szkolenie przeprowadzili pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach w ramach wykonywanych obowiązków, dlatego też z tytułu realizacji tego zadania nie poniesiono dodatkowych kosztów. Wydanych zostało 7 zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

W listopadzie 2012 roku zorganizowano spotkanie dla rodzin zastępczych sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku 13-15 lat, uczęszczającymi do gimnazjów. Podczas szkolenia z pedagogiem i psychologiem omówione zostały trudności wychowawcze związane z młodzieżą gimnazjalną oraz problemy wynikające z okresu dorastania. Uczestniczyło w tym spotkaniu 16 osób, miało ono charakter interaktywny i polegało między innymi na wymianie doświadczeń. Wszyscy biorący udział w szkoleniu otrzymali materiały z zagadnieniami poruszonymi podczas prezentacji tematu.

Wsparcie osób usamodzielnianych

Z osobami pełnoletnimi przebywającymi w rodzinach zastępczych sporządzane są indywidualne plany usamodzielnienia na dwa miesiące przed uzyskaniem przez nich pełnoletniości. Pozwala to na wcześniejsze zapoznanie się z sytuacją szkolną i rodzinną podopiecznych. Rozpatrując dotychczasowe i przyszłe plany, dokonywana jest wspólnie z podopiecznym i rodziną analiza możliwości samodzielnego funkcjonowania, wsparcia rodziny i bliskich oraz pomocy ze strony PCPR. Pracownik Centrum udziela porad w wyborze szkoły i zawodu, możliwościach znalezienia pracy w określonych zawodach, otrzymania mieszkania socjalnego, chronionego lub z zasobów gminnych.

Wszystkie z usamodzielnianych osób pozostały nadal w rodzinach na czas nauki zdobywania zawodu. Dwom osobom usamodzielnionym wcześniej, udzielono wsparcia lokalowego, przydzielając im miejsce w mieszkaniu chronionym. Wobec jednej osoby interweniowano w gminie nowe Warpno w sprawie warunków mieszkaniowych matki z małym dzieckiem

2. Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej

---

Do zadań realizowanych przez Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego realizowanego przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego realizowanego przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii;
- 3) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego obejmującego szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną;
- 4) prowadzenie interwencji kryzysowej, polegającej na udzielaniu natychmiastowej, specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, oraz w uzasadnionych sytuacjach także schronienia;
- 5) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 6) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 7) udzielanie całodobowego schronienia dla ofiar przemocy domowej w sytuacji kryzysowej osób lub rodzin, wymagających takiego działania;
- 8) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 9) obsługa organizacyjna i administracyjna domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;

- 10) przygotowanie indywidualnych programów integracyjnych dla cudzoziemców i monitoring ich realizacji;
- 11) przygotowanie decyzji administracyjnych w sprawach udzielenia pomocy cudzoziemcom posiadającym status uchodźcy, bądź objętych ochroną uzupełniającą;
- 12) pomoc osobom, które otrzymały status uchodźcy, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- 13) organizowanie szkoleń i działań konsultacyjno-diagnostycznych dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz rodzin zastępczych;
- 14) opieka nad usamodzielnionymi wychowankami z zastępczych form opieki przebywającymi w mieszkaniu chronionym;
- 15) doradztwo dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu Powiatu, pracowników socjalnych i organizacji pozarządowych;
- 16) prowadzenie rejestru organizacji pozarządowych z terenu Powiatu, działających na polu pomocy społecznej;
- 17) organizowanie szkoleń i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu.

Z uwagi na brak możliwości dostosowania pomieszczeń w dotychczasowej siedzibie Centrum przy ul. Staszica 1 w Policach do potrzeb osób niepełnosprawnych, Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej od września 2011 r. przeniósł swoją siedzibę do pomieszczeń biurowych przy ul. Szkolnej 2 w Policach, wynajętych przez Zespół Szkół im. I. Łukasiewicza w Policach. W związku z powyższym zaistniała możliwość zagospodarowania pomieszczeń przy ul. Staszica 1 i rozszerzenia działalności Centrum poprzez utworzenie hostelu zapewniającego schronienie i wsparcie osobom doświadczającym przemocy oraz innym osobom, znajdującym się w sytuacji kryzysowej, do 3 miesięcy, a nie jak dotychczas do trzech dób.

Dział jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 08.00-20.00. W sytuacjach kryzysowych można także skontaktować się pod całodobowym telefonem interwencyjnym: 603 083 020.

2.1 Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne

W okresie sprawozdawczym Centrum prowadziło działalność, na którą składało się specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, rodzinne oraz interwencja kryzysowa. Od 01.09.2012 r. w ramach pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy społecznej w ramach projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” Centrum rozpoczęło testowanie standardu interwencji kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2012 r. udzielono **1069 porad**, a rzeczywista liczba klientów wyniosła **665 osób**, w tym **83 osoby niepełnosprawne**. Działania te obejmowały zarówno interwencję kryzysową, jak również poradnictwo specjalistyczne.

Pomoc dla klientów działu realizowana była w różnych formach. Najczęściej był to ambulatoryjny kontakt z klientem, ale ponadto interwencje w środowisku, kontakt telefoniczny, listowny i poprzez Internet oraz długotrwałe asystowanie osobom w kryzysie w ramach poradnictwa rodzinnego.

Tabela nr 23: Formy działalności w 2012r.

Formy działalności	Liczba porad
wizyty w środowisku	103
kontakt bezpośredni	841
kontakt listowny	-
kontakt email/ komunikator GG	2
kontakt telefoniczny	123
razem	1069

2.1.1 Pomoc w kryzysie

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest

przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych schronienia.

Realizując zadania ustawowe, Centrum w ramach interwencji kryzysowej, podejmowało następujące działania:

- 1) udzielanie natychmiastowej, specjalistycznej pomocy psychologicznej w siedzibie lub w miejscu zamieszkania,
- 2) udzielanie poradnictwa socjalnego lub prawnego w sytuacji kryzysu,
- 3) udzielenie doraźnego noclegu oraz pomoc w znalezieniu czasowego schroniska (noclegownie, schroniska, domy samotnej matki),
- 4) interwencje w środowisku zamieszkania związane z przemocą w rodzinie,
- 5) współpraca z instytucjami i służbami działającymi w obszarze pomocy osobom w kryzysie i doświadczającym przemocy,
- 6) poradnictwo dla osób zadłużonych w ramach porozumienia z bankami działającymi na terenie Powiatu Polickiego w postaci porad prawnych i socjalnych,
- 7) całodobowe dyżury telefoniczne dla osób w kryzysie,

Każdy zgłaszający się po pomoc był przyjmowany od razu. W sytuacji kryzysu, możliwie jak najszybciej po wystąpieniu wydarzenia krytycznego, uruchamiana była pomoc w postaci interwencji kryzysowej, pomocy psychologicznej, krótkoterminowej psychoterapii kryzysowej ograniczonej w czasie do 8 sesji, poradnictwa prawnego oraz schronienia. W zależności od nasilenia przeżywanego kryzysu, potrzeb i posiadanych zasobów klienta przeprowadzano interwencje na miejscu w Centrum, jak również w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia.

Interwencję kryzysową w Centrum prowadzili pracownicy socjalni, psycholog, terapeuta i prawnik.

Problemy z jakimi najczęściej zgłaszają się osoby poszukujące pomocy:

- 1) problemy rodzinne, małżeńskie
- 2) przemoc, głównie psychiczna
- 3) uzależnienie
- 4) gwałtowna, niekorzystna zmiana w życiu (zdarzenia losowe, utrata pracy, zdrada współmałżonka, zagrożenie ciężką chorobą, niepowodzenia szkolne, itp.),
- 5) utrata kogoś bliskiego (np. śmierć, rozstanie, rozwód),
- 6) w sytuacjach prób i zamachów samobójczych,
- 7) klęski żywiołowe,
- 8) poszukiwanie informacji w sytuacji kryzysu.

Centrum w 2012 r. prowadziło trzy grupy wsparcia – Szkołę dla Rodziców, Akademię Seniora oraz Grupę dla Osób Doświadczających Przemocy. Celem ich funkcjonowania jest udzielenie wsparcia psychospołecznego klientom o zbliżonych problemach. W miesiącach wrzesień – październik prowadzono nabór do grup, w wyniku którego zrekrutowano po 10 osób, a uczestniczyło odpowiednio 10, 8 i 5 osób. Grupy rozpoczęły regularne spotkania w listopadzie 2012 r. i w dalszym ciągu są kontynuowane. Każdorazowe spotkanie trwa średnio 90min., w czasie których realizuje się zarówno zaplanowane wcześniej tematy, jak i porusza się problemy zgłaszane na bieżąco przez uczestników.

Spotkania Szkoły dla Rodziców odbywają się raz w tygodniu, a podczas ich trwania zapewniana jest opieka nad dziećmi. Praca z rodzicami w tej grupie ma na celu podniesienie poziomu kompetencji rodzicielskich. W 2013 r. planowana jest II edycja Szkoły dla Rodziców. Program Akademii Seniora przeznaczony jest dla osób starszych i jego głównym założeniem jest ograniczanie poczucia izolacji oraz utrzymanie relacji społecznych. Spotkania Akademii Seniora odbywają się raz w tygodniu w godzinach południowych. Z kolei celem istnienia Grupy dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie jest dostarczenie wsparcia osobom, które z racji doświadczanej od najbliższych przemocy nie czują bezpieczne. Ponadto grupa stawia sobie za cel wyjście z izolacji społecznej, wzrost kompetencji interpersonalnych i zapoczątkowanie pozytywnych zmian w życiu uczestników. Spotkania odbywają się raz na dwa tygodnie w godzinach popołudniowych.

W 2013 r. spotkania grup wsparcia będą kontynuowane.

2.1.2 Poradnictwo specjalistyczne.

Centrum prowadziło poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, które jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów itd. Poradnictwo prawne realizowane było poprzez dyżury prawnika. Z porad prawnych skorzystało **283 klientów**.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo psychologiczne prowadziło trzech psychologów. Porad psychologicznych udzielono **64 klientom**.

Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną. Poradnictwo rodzinne realizowane było przez dwóch terapeutów rodzinnych, którzy objęli pomocą 99 **klientów**.

Tabele 22 i 23 przedstawiają liczbę porad specjalistycznych udzielonych w Ośrodku w zależności od potrzeb zgłaszających się osób oraz liczbę osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego z podziałem na poszczególne gminy w Powiecie Polickim.

Tabela nr 24: Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w 2012r.

Rodzaj specjalistycznej pomocy	Liczba porad	Liczba klientów	W tym liczba klientów niepełnosprawnych i ich rodzin
Porady psychologiczne	262	64	11
Porady prawne	364	283	30
Terapia rodzinna	357	99	38
Razem	983	446	64

Tabela nr 25: Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego z podziałem na gminy w 2012r.

Rodzaj specjalistycznej pomocy	Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kołbaskowo	Gmina Nowe Warpno	razem
Porady psychologiczne	62	1	1	-	64
Porady prawne	278	3	2	-	283
Poradnictwo rodzinne	97	-	2	-	99

2.2 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zgodnie z założeniami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie w Powiecie Polickim na lata 2011-2015 przyjętego Uchwałą z dnia 6 kwietnia 2011 r. Nr 41/2011 Centrum prowadziło działania w zakresie udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez pomoc psychologiczną, terapeutyczną, prawną i socjalną, a także oddziaływania na osoby stosujące przemoc poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego. Ponadto realizowano procedurę Niebieskiej Karty, współpracowano ze służbami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uczestniczono w gminnych zespołach interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy. W 2012 r. założono 13 formularzy Niebieskich Kart- A.

W dniu 10 maja 2012 r. zostało zorganizowane spotkanie instruktażowe – wsparcie merytoryczne dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Tematem spotkania były zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych działających na terenie Powiatu Polickiego oraz procedura Niebieskiej Karty. Do udziału w spotkaniu zostali zaproszeni specjaliści, którzy dostarczyli uczestnikom odpowiedzi na nurtujące pytania w tych właśnie kwestiach. Ponadto w 2012 r. odbyły się spotkania z wojewódzkim koordynatorem ds. realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w których uczestniczył koordynator powiatowy.

W celu wsparcia osób doświadczających przemocy i innych osób, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, wymagających pomocy w formie czasowego pobytu poza miejscem zamieszkania uruchomiono hostel, w którym zapewnia się schronienie do 3 miesięcy. Z pobytu w hostelu w 2012 r. skorzystało 9 osób, w tym 5 osób doświadczających przemocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wychodząc na przeciw potrzebom dziecka i rodziny w kryzysie, w dniu 26 maja 2012 r., wspólnie ze studentami Uniwersytetu Szczecińskiego zorganizowało piknik dla rodzin zastępczych oraz rodzin otrzymujących wsparcie PCPR. Podczas pikniku, który odbył się na „Polanie Harcerskiej” w Szczecinie, oprócz wspólnych zabaw, przeprowadzono profilaktyczne warsztaty dla rodziców, m.in. dotyczące komunikacji w rodzinie.

Od listopada 2012 r. prowadzone są cykliczne spotkania grupowe dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Tabela nr 26: Liczba osób doświadczających przemocy w 2012 r.

Przemoc	Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kołbaskowo	Gmina Nowe Warpno	razem
Liczba zgłoszeń	35	-	1	2	38
Razem liczba osób w rodzinach	120	-	5	4	129
w tym osoby niepełnosprawne	3	-	-	-	3

2.3 Ośrodki wsparcia

W 2012 r. Zarząd Powiatu w Policach zlecił zadanie w zakresie pomocy społecznej, polegające na prowadzeniu ośrodka wsparcia – domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, Zgromadzeniu Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą w Niegowie przy ul. Klonowej 1, Gmina Zabrodzie. Zadanie realizowane było w powiatowym ośrodku wsparcia – Domu dla Matek z Małoletnimi dziećmi i Kobiet w Cięży w Karwowie, gmina Kołbaskowo, powiat Police. W roku 2012 w ośrodku wsparcia przebywało **32 kobiety**, w tym **18** matek małoletnich, **34 dzieci**, w tym **12** dzieci urodziło się podczas pobytu matek w ośrodku.

Decyzje kierujące wydano dla kobiet mieszkających na terenie Powiatu Polickiego, a także poza nim, co obrazuje tabela nr 27.

Tabela nr 27: Dane o mieszkankach Domu Samotnych Matek i Kobiet w Cięży w Karwowie skierowanych w 2012 r.

Miejsce zamieszkania osoby kierowanej	Kobiety		W tym dzieci:
	ogółem	małoletnie matki	
Powiat Policki, w tym:	11	6	11
- Gmina Police	7	3	8
- Gmina Dobra	-	-	-
- Gmina Kołbaskowo	3	2	2
- Gmina Nowe Warpno	1	1	1
Miasto Szczecin	14	5	16
Inne gminy	7	7	7
razem	32	18	34

Wymienione mieszkanki, to kobiety, które oczekiwały narodzin pierwszego lub kolejnego dziecka, matki samotnie wychowujące dzieci, małoletnie kobiety w ciąży. Ośrodek wsparcia umożliwił im zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, ze szczególnym uwzględnieniem emocjonalnego i materialnego wsparcia przed porodem i po urodzeniu dziecka. Ponadto 7 mieszkank mogło kontynuować edukację na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. Gimnazjum ukończyły 4 mieszkanki.

2.4 Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

W 2012r. opracowano i realizowano program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat. Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa. Program realizowany był w dwóch równoległych edycjach przez specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kobietę i mężczyznę.

W dwóch edycjach, w okresie od września do grudnia, oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym poddano 18 **osób**, w tym **2** kobiety. Program ukończyło 11 osób. Osoby uczestniczące w programie kierowane były przez zespoły interdyscyplinarne z terenu powiatu polickiego, sąd i kuratorów. Uczestnikami programu byli mieszkańcami gmin Police, Kołbaskowo i Nowe Warpno.

Naczelnym celem programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie była redukcja zachowań agresywnych u jego uczestników, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec partnera oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Spodziewane efekty to pozytywne zmiany w postawach i zachowaniach, wzrost krytycyzmu wobec reakcji przemocowych, osłabienie mechanizmów obronnych, zwiększenie szacunku i empatii wobec kobiet, spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.

Po zakończeniu edycji realizatorzy monitorują sytuację rodzin, w których miała miejsce przemoc przez okres 3 lat, poprzez kontakt w środowisku oraz współpracę z organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu uzyskania pełniejszej informacji o rzeczywistej sytuacji w rodzinie uczestnika programu. Monitoring oddziaływań jest prowadzony zarówno w trakcie trwania programu, jak i po jego zakończeniu.

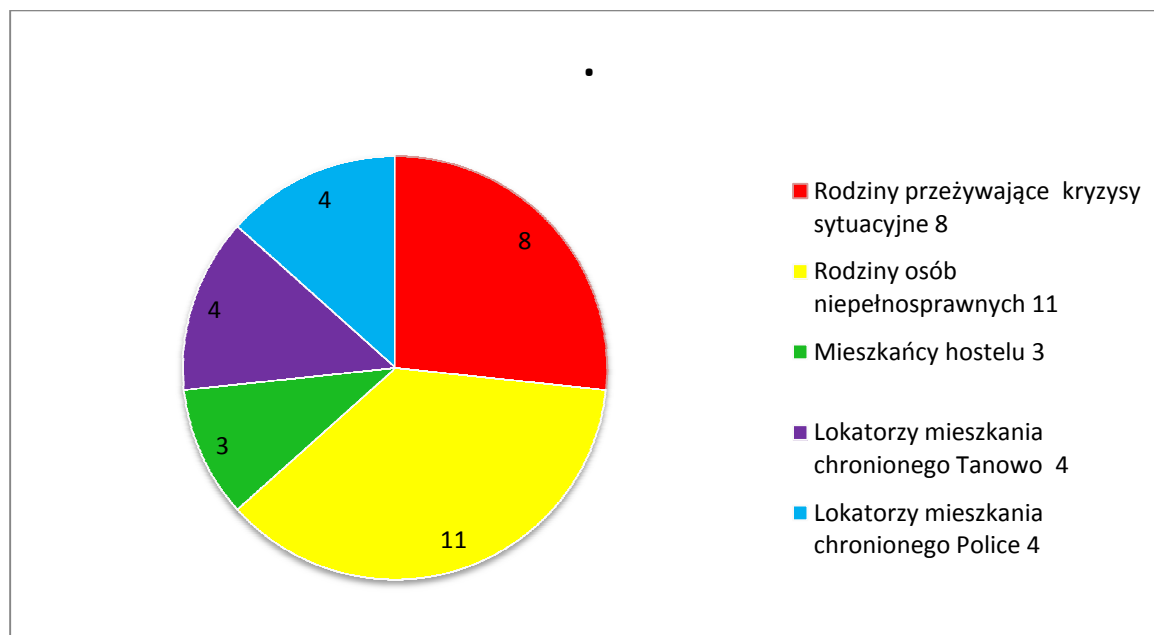
2.5 Asystowanie w rodzinach w 2012 roku

Asystowanie to organizowanie i zapewnienie dostępu do zaplanowanej, raczej długoterminowej pomocy oferowanej przez pracowników, osoby o podstawowym przygotowaniu do wykonywania konkretnych czynności na rzecz swoich podopiecznych. Chcąc spożytkować wiedzę, doświadczenie i dobre rezultaty pracy dotychczasowych Asystentów Rodzinnych, zgodnie z naszymi zadaniami w dalszym ciągu wspieramy rodziny w ramach poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej.

Rodziny, którymi zajmuje się **aspirant pracy socjalnej (zwany dalej APS)** w ramach poradnictwa specjalistycznego, są rodzinami w których występuje niepełnosprawność, a w ramach interwencji kryzysowej rodziny przeżywające kryzysy sytuacyjne, oraz mieszkańcy

hostelu prowadzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach. **APS** swoim wsparciem obejmują również lokatorów dwóch mieszkań chronionych funkcjonujących na terenie powiatu polickiego.

Wykres nr 3: Ilość rodzin / osób objętych wsparciem w 2012r.

W 2012r. kontynuowaliśmy wsparcie **APS** dla usamodzielnionych wychowanków domów dziecka, przebywających w mieszkaniach chronionych w Policach i Tanowie, nad którymi nadzór ma Centrum. Ta forma pomocy ma nauczyć młodych ludzi samodzielności w dorosłym życiu. **APS** pełnił funkcję opiekuna, doradcy, przyjaciela. Jest to najbliższa osoba, która w sposób dostępny i prosty uczy, jak pokonywać trudności dnia codziennego, od najprostszego sprzątnięcia, do rozwiązywania konfliktów lub podejmowania życiowych decyzji. Wsparciem objętych zostało 8 osób.

Od stycznia do grudnia 2012 roku wsparciem 3 **APS** objętych było 19 rodzin, w tym 2 monitorowane. Na dzień 31 grudnia 2012r. objętym wsparciem **APS** było 17 rodzin. Wszystkie rodziny pochodziły z Gminy Police.

Tabela nr 28: Liczba rodzin objętych wsparciem APS w 2012r.

Liczba wszystkich rodzin objętych wsparciem w 2012 roku	W tym rodziny monitorowane
19	2

Głównym celem asystowania **APS** było wsparcie rodzin przeżywających kryzysy sytuacyjne oraz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wśród rodzin korzystających z pomocy **APS** było 46 dzieci.

Tabela nr 29: Liczba dzieci z podziałem na klasyfikację rodzin.

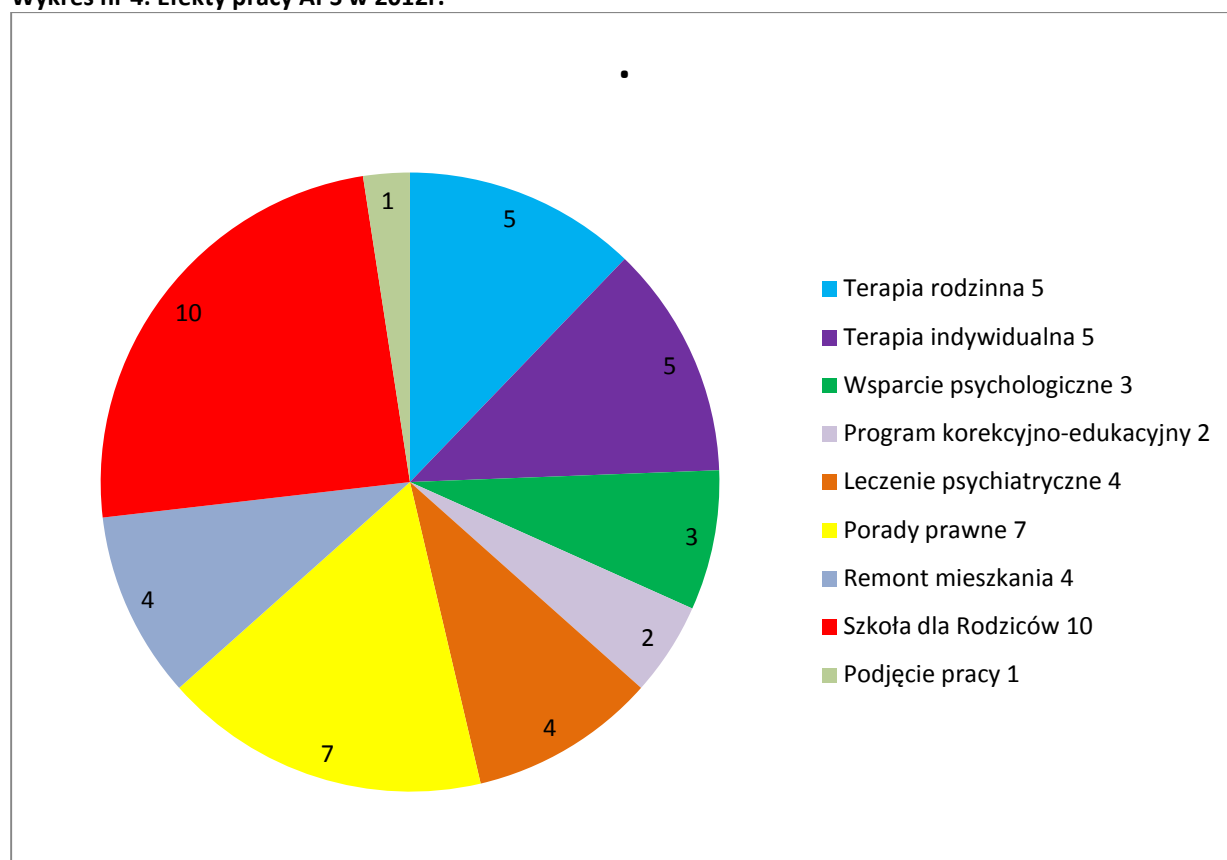
Liczba wszystkich dzieci objętych wsparciem	w tym:		
	Dzieci rodzin przeżywających kryzys sytuacyjny	Dzieci rodzin osób niepełnosprawnych	Dzieci osoby przebywającej w hostelu
46	20	15	2

Efekty wsparcia APS w roku 2012 to m.in.:

- 1) **1 osoba** z sukcesem ukończyła ośmiotygodniową terapię w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie;
- 2) **5 rodzin** podjęło terapię rodzinną;
- 3) **5 osób** podjęło terapię indywidualną;
- 4) **3 osoby** korzystają z indywidualnego wsparcia psychologicznego;
- 5) **2 rodziców** uczestniczyły w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, dzięki któremu poznali metody wychowawcze, które wykluczają stosowanie przysłowiowego „klapsa”. Nauczyli się również, jak radzić sobie z negatywnymi emocjami, które wcześniej kierowali na swoich najbliższych;
- 6) **4 osoby** skierowano do przychodni zdrowia psychicznego;
- 7) **7 rodzin** korzystało z porad prawnych;
- 8) **4 rodziny** przeprowadziły remont mieszkania;
- 9) **1 rodzina** otrzymała mieszkanie;
- 10) **10 osób** uczestniczyło w „Szkole dla Rodziców”;
- 11) **1 osoba** podjęła pracę;
- 12) **1 osoba** zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy;
- 13) **1 osoba** uzyskała prawo do renty dla dzieci po zmarłym 5 lat temu ojcu;
- 14) **1 osoba** przeszła operację na oczy, dzięki temu widzi bez okularów;

- 15) **1 osoba** uczestniczy w warsztatach terapii zajęciowej;
- 16) **1 osoba** przebywała na leczeniu w szpitalu psychiatrycznym, dzięki czemu funkcjonuje prawidłowo;
- 17) **1 osoba** odizolowała się od partnera przemocnika i zamieszkała w DSM w Policach;
- 18) **1 osoba** uczestniczy w grupie wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- 19) większość rodzin zaczęła planować budżet domowy oraz rozplanowywać pracę w domu;
- 20) dzieci zostały zaangażowane do pomocy rodzicom w porządkach;
- 21) nauczono gotować tanie potrawy;
- 22) nauczono wykonywać sprawnie podstawowe czynności higieniczne przy dzieciach;
- 23) zaobserwowano postępy w nauce u dzieci;
- 24) zaobserwowano poprawę relacji między członkami rodziny;
- 25) wzrosła samoocena, poczucie własnej wartości i wiary we własne siły, zarówno u kobiet jak i mężczyzn;

Wykres nr 4: Efekty pracy APS w 2012r.

Organizowaniem pracy **APS** zajmował się Koordynator, który podejmował również współpracę z Sądem, urzędami, placówkami oświatowymi, ośrodkami pomocy społecznej, Komendą Policji, a przede wszystkim wspierał i motywował **APS**. Koordynator diagnozował środowisko oraz wspólnie z rodziną i **APS** opracowywał plan działania.

APS pomagał w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych, kierował procesem zmiany postaw życiowych wszystkich jej członków. Wspierał rodzinę poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie m.in. dbania o zdrowie, gospodarowania budżetem domowym, pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny. Pomagał również w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.

2.6 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Centrum współpracowało w 2012 r. roku z następującymi organizacjami, których działalność poszerzała zakres pomocy realizowanej przez Dział :

- 1) Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Karwowie. Kontynuowano umowę zawartą ze Zgromadzeniem Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą w Niegowie na realizację zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka wsparcia. Dom zapewniał wsparcie w sytuacji kryzysu, przemocy wobec kobiet i dzieci, bezpieczeństwo w postaci izolowania od sprawcy przemocy.
- 2) Ośrodek Pomocy Ofiarom Przestępstw Stowarzyszenia „SOS dla Rodziny” w Szczecinie – partner w złożonej ofercie do wykonania pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy społecznej i integracji społecznej w ramach projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”.

3. Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Do zadań realizowanych w 2011 roku przez Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych należało:

- 1) opracowywanie i koordynowanie powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 2) realizacja zadań przewidzianych w powiatowych programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych przypisanych Centrum,
- 3) dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- 4) finansowanie i nadzór nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej w Policach,
- 5) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności i likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie,
- 6) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
- 7) współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 8) obsługa wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
- 9) pomoc osobom niepełnosprawnym w kontaktach z urzędami, instytucjami oraz organizacjami,

- 10) występowanie z inicjatywą i wnioskami oraz wydawanie opinii w sprawach mających znaczenie w życiu osób niepełnosprawnych,
- 11) inspirowanie i podejmowanie działań zmierzających do integracji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych,
- 12) przeciwdziałanie różnym formom dyskryminacji osób niepełnosprawnych,
- 13) pomoc kombatantom,
- 14) przygotowywanie planów zadań w zakresie wydatkowania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 15) wydawanie kart parkingowych,
- 16) przygotowywanie sprawozdań i informacji z prowadzonej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 17) prowadzenie usług Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej,
- 18) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, uchwalonych przez Radę programów oraz rocznej informacji z ich realizacji.

3.1 Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania wykonywane przez Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są realizowane zgodnie Ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn zm.).

Centrum zajmowało się finansowaniem realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z Uchwałą Nr XIII/109/2012 Rady Powiatu w Policach z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnej przewidzianych do realizacji w 2012 r. oraz wysokości Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania oraz Uchwałą Nr XXI/160/2012 Rady

Powiatu w Policach z dnia 21 grudnia 2012 r. zmieniającą wyżej wymienioną uchwałę. Informację o zrealizowanych zadaniach oraz wydatkach PFRON przedstawia tabela nr 30

Tabela nr 30: Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych w 2012 r.

Rehabilitacja społeczna – kwota ogółem 880.999 zł		
Rodzaj zadania	Liczba osób	Kwota wydatków (zł)
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	119	99 854
Likwidacja barier architektonicznych	12	109 252
Likwidacja barier w komunikowaniu się	1	639
Likwidacja barier technicznych	4	6 959
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	117	152 604
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	40	17 827
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym	885	49 984
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	30	493 200 w tym: 443 880 środki PFRON 49 320 środki Powiatu
Dochód Powiatu na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	0	28 166

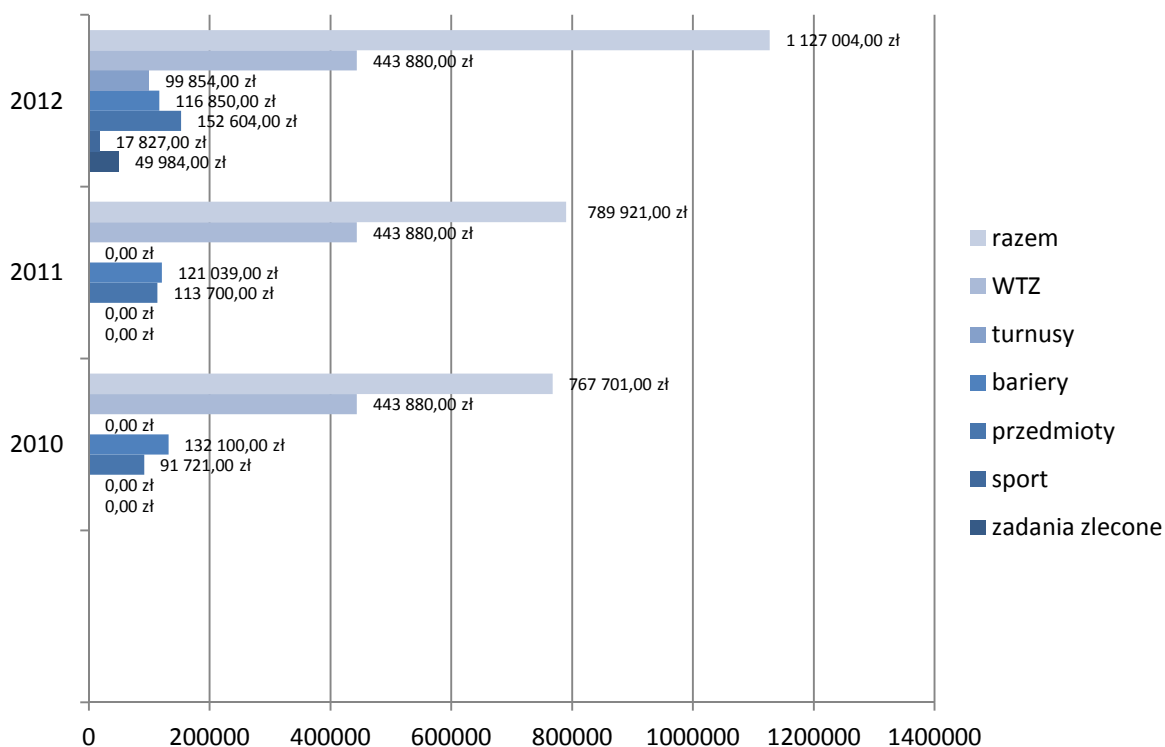
Ogółem dofinansowanie w ostatnich trzech latach środków PFRON :

- w 2010 r. wynosiło 767 701 zł;
- w 2011 r. wynosiło 789 921 zł;
- w 2012 r. wynosiło 1.127.004 zł

z tego na rehabilitację społeczną przeznaczano kolejno środki :

- w 2010 r. – 686 732 zł;
- w 2011 r. – 678 619 zł.
- w 2012 r. – 880 999 zł

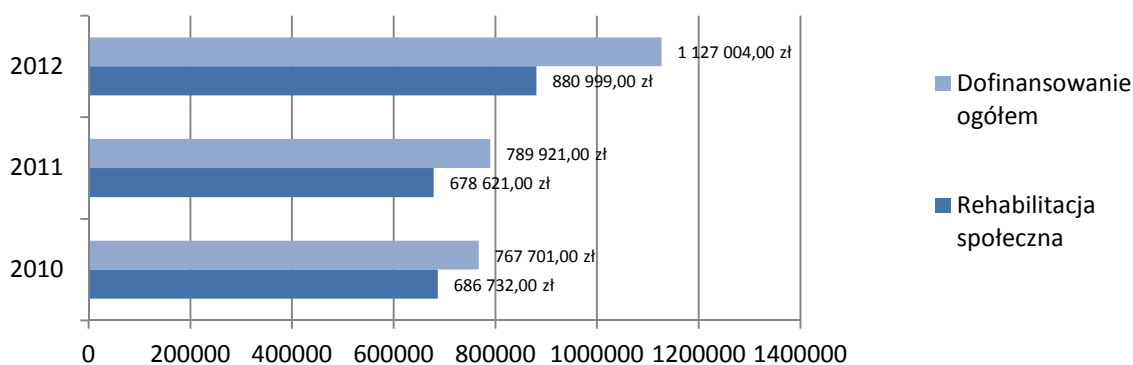
Wykres nr 5: Dofinansowanie na poszczególne zadania rehabilitacji społecznej w latach 2010-2012.

Dofinansowanie ogółem środków PFRON w 2012 r. było większe o 32 % środków, które były przyznane ogółem w 2010 roku, również dofinansowanie środków na rehabilitację społeczną było większe niż w 2010 roku i wynosiło o 22 % więcej oraz większe o 30% w stosunku do 2011 roku środków przyznanych ogółem oraz o 23 % większe w porównaniu z 2011 rokiem środków przyznanych na rehabilitację społeczną.

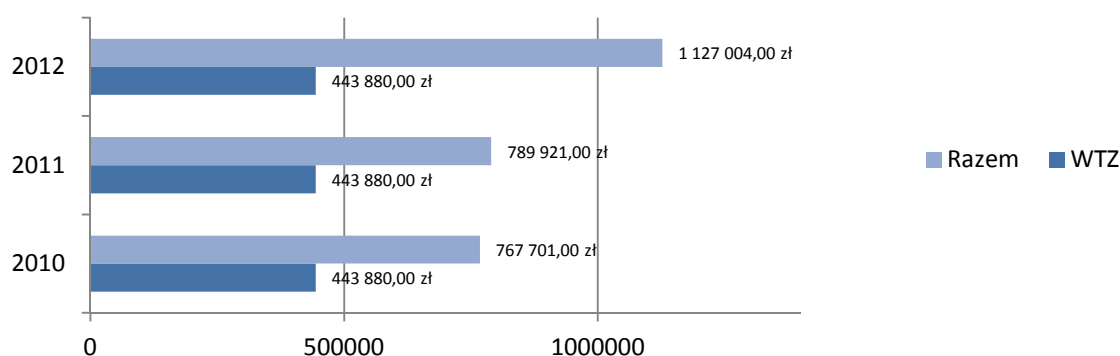
Przyznane dofinansowanie środków PFRON w latach 2010-2012 przedstawia wykres nr 6

Wykres nr 6: Przyznane dofinansowanie środków PFRON ogółem w latach 2010-2012.

Znaczną część dofinansowania rehabilitacji społecznej stanowi w dalszym ciągu dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej. W ostatnich trzech latach dofinansowanie WTZ ustabilizowało się na tym samym poziomie, jednak w 2012 r. było mniejsze w stosunku do ogółem przyznanych środków i wynosiło 39 %. W roku 2010 dofinansowanie WTZ stanowiło 58 % ogółem przyznanych środków, w 2011 roku 56 %. Przyznane dofinansowanie środków PFRON w latach 2010 - 2012 przedstawia wykres nr 7

Wykres nr 7: Przyznane dofinansowanie środków PFRON na WTZ w porównaniu z środkami ogółem w latach 2010-2012.

3.1.1 Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Jego celem jest rehabilitacja społeczna.

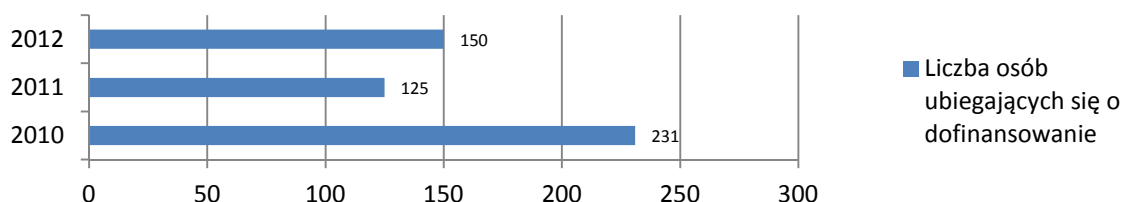
W 2012 roku złożono 150 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Sytuacja finansowa spowodowana zwiększeniem przyznanych środków PFRON dla Powiatu Polickiego w 2012 roku, w stosunku do lat ubiegłych umożliwiła realizację tego zadania. W związku z powyższym przyznano dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego dla 80 osób niepełnosprawnych.

Porównując dane z ostatnich trzech lat widać w 2012 roku wzrost liczby osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa

w turnusie rehabilitacyjnym. Wzrost ten wynosił 17 % w porównaniu do roku poprzedniego. Natomiast spadek składanych wniosków o 54 % nastąpił w porównaniu z 2010 roku.

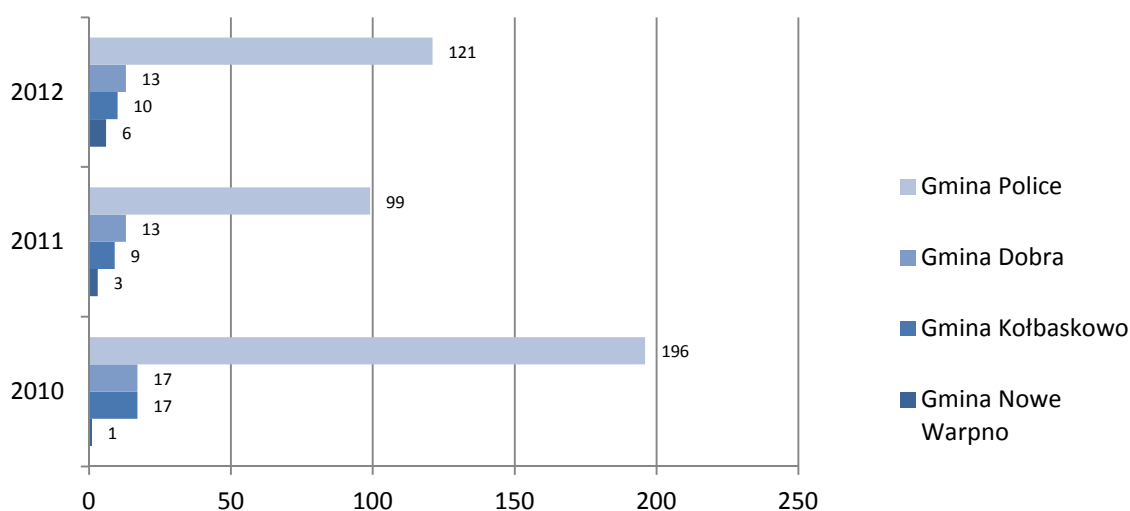
Dane przedstawia wykres nr 8

Wykres nr 8: Liczba osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w latach 2010-2012.

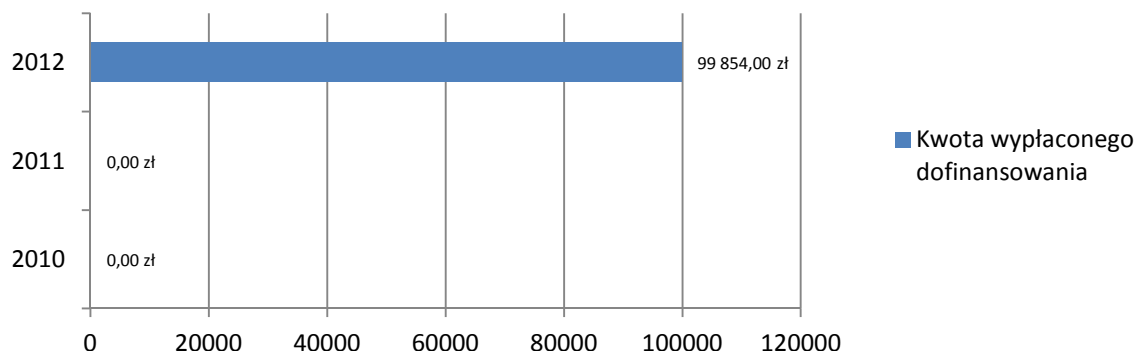
Analizując dane z ostatnich trzech lat można zauważyć, że największą liczbę wniosków o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych złożyli mieszkańcy gminy Police (121 osób), następnie mieszkańcy gminy Dobra (13 osób), mieszkańcy gminy Kołbaskowo (10 osób) oraz mieszkańcy gminy Nowe Warpno (6 osób). Dane przedstawia wykres nr 9

Wykres nr 9: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych w podziale na gminy w latach 2010-2012.

Analizując poniższe dane, w latach 2010 – 2011, z powodu niewystarczających środków finansowych PFRON przyznanych dla Powiatu Polickiego nie realizowano zadania jakim jest dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych. W 2012 roku wypłacono natomiast dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych w kwocie 99 854 zł. Przedstawia to poniższy wykres nr 10

Wykres nr 10: Kwota wypłaconego dofinansowania ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych w latach 2010-2012.

3.1.2 Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W 2012 roku złożono 20 wniosków w sprawie likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, a 4 wnioski w niniejszym zakresie zostały przeniesione do realizacji z 2011 r. Razem w 2012 roku do realizacji były 24 wnioski, na łączną kwotę 195 471 zł. Z wniosków przeznaczonych do realizacji zrealizowano 17, na łączną kwotę 116 850 zł, co stanowiło 60 % zapotrzebowania (2 osoby nie otrzymały dofinansowania z uwagi na późny termin złożenia wniosku i brak możliwości jego zrealizowania w 2012 roku, 4 osoby zrezygnowały z otrzymania dofinansowania, 1 osoba zmarła). Ww. środki przeznaczono na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, w komunikowaniu się i technicznych.

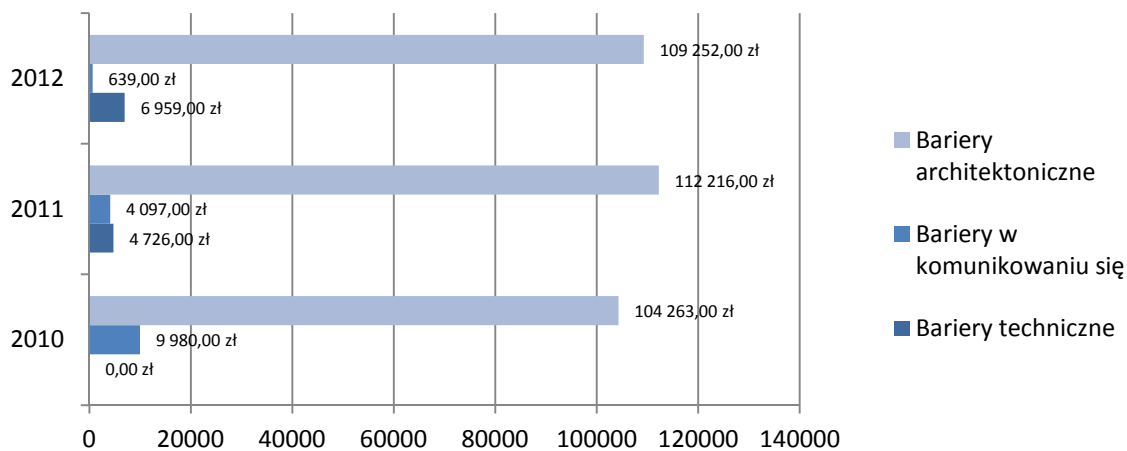
Spośród wszystkich zrealizowanych wniosków 12 stanowiły wnioski o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych (dostosowanie mieszkania oraz pomieszczeń sanitarnych, montaż windy, zakup podnośników elektrycznych, schodołazu), 4 wnioski dotyczyły likwidacji barier technicznych (zakup akumulatorów do wózków inwalidzkich, robota do odkurzania), a 1 wniosek likwidacji barier w komunikowaniu się (urządzenie wspomagające słyszenie odbioru TV dla osoby niedosłyszącej).

W 2012 roku najwięcej, bo aż 19 wniosków, złożonych zostało przez mieszkańców gminy Police, 1 wniosek przez mieszkańca gminy Dobra i 4 wnioski przez osoby mieszkające w gminie Kołbaskowo.

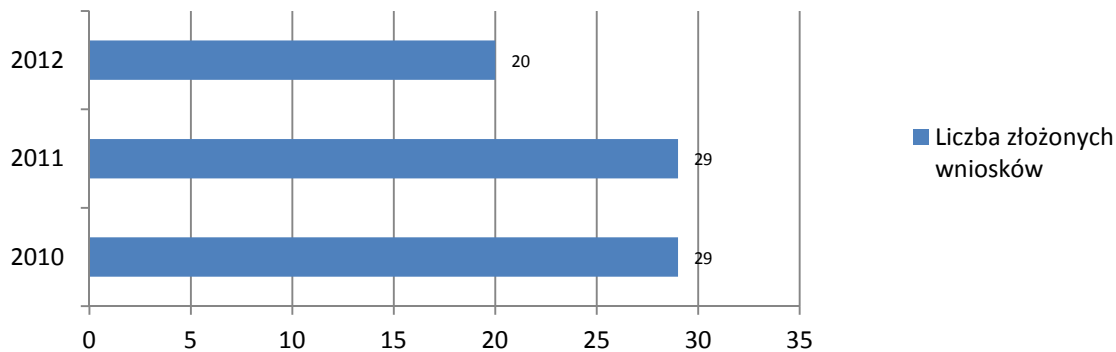
Po analizie przyznanego dofinansowania w ostatnich trzech latach zauważa się wyrównany

poziom dofinansowania ogółem w stosunku do 2011 r., w porównaniu do 2010 roku oraz 12.% wzrost dofinansowania w 2012 roku, w porównaniu do roku 2010.

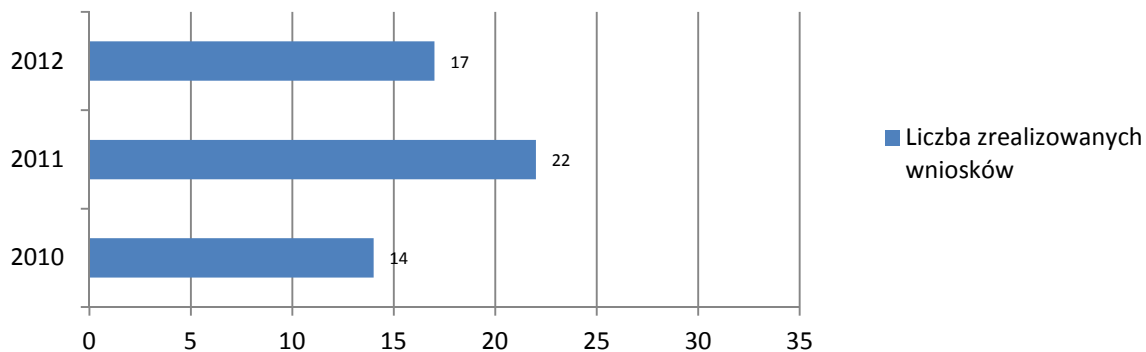
Wykres nr 11: Przyznane dofinansowanie do likwidacji barier w latach 2010-2012.

Wykres nr 12: Liczba złożonych wniosków na likwidację barier w latach 2010-2012.

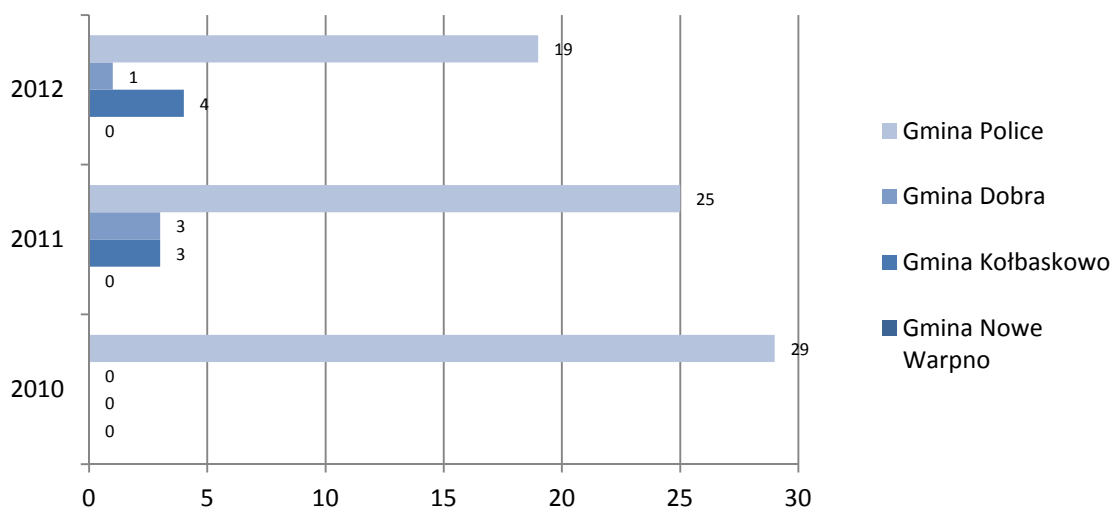

Wykres nr 13: Liczba zrealizowanych wniosków na likwidację barier w latach 2010-2012.

Wykres nr 14: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w podziale na gminy w latach 2010-2012.

3.1.3 Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2012 złożono 4 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 6534zł. Zrealizowano wszystkie wnioski we wnioskowanych kwotach. Wśród złożonych wniosków 3 osoby otrzymały dofinansowanie do zakupu do łóżka rehabilitacyjnego, 1 osoba do roweru rehabilitacyjnego.

W 2012 roku złożono 203 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, a 51 wniosków zostało przeniesionych do realizacji z 2011 roku. Razem złożono 254 wnioski, na łączną kwotę 258 436 zł. Zrealizowano 227 wnioski na kwotę 146 070 zł, co stanowiło 89 % zrealizowanych wniosków w stosunku do wniosków złożonych. 12 wniosków nie zostało zrealizowanych z powodów formalnych (rezygnacji lub śmierci wnioskodawcy). Natomiast 15 przeniesiono do realizacji na 2013 rok.

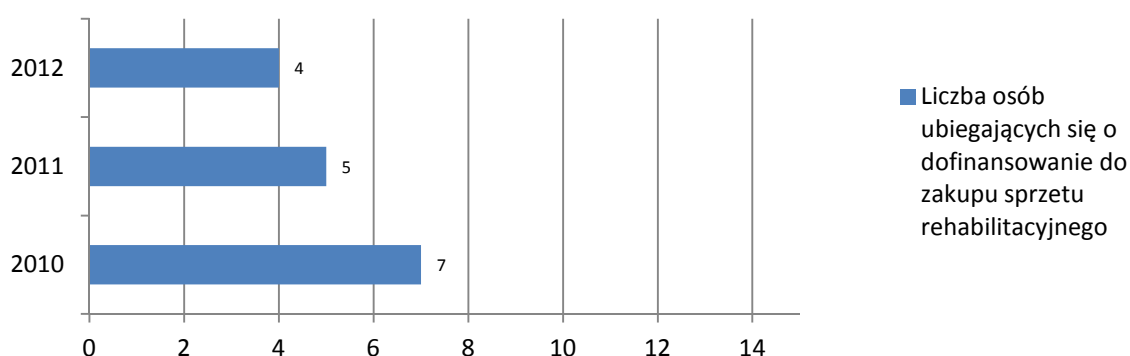
Największą część złożonych wniosków stanowiły wnioski o dofinansowanie do zakupu pieluchomajtek i cewników (149 wniosków) oraz aparatów słuchowych (47 wniosków). Następnie wnioskowano o dofinansowanie m.in. zakupu protez (20 wniosków), wózków inwalidzkich (10 wniosków), obuwia ortopedycznego (9 wniosków), materacy przeciwoślężynowych (3 wnioski) oraz innych tj.: soczewki kontaktowe, okulary, balkoniki.

Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ze

środków PFRON może być przyznawane osobom niepełnosprawnym po wcześniejszym uzyskaniu przez nie refundacji z NFZ. Z uwagi na to iż, NFZ wyczerpał limity środków przeznaczonych na refundacje zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na 2012 rok, PCPR nie mogło wydatkować w pełni środków przeznaczonych na ten cel i przeniósł je na inne zadania.

Porównując dane z ostatnich trzech lat widać w 2012 roku niewielki spadek liczby osób ubiegających się o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w porównaniu z rokiem ubiegłym oraz spadek o 57 % w stosunku do 2010 roku. Dane przedstawia poniższy wykres.

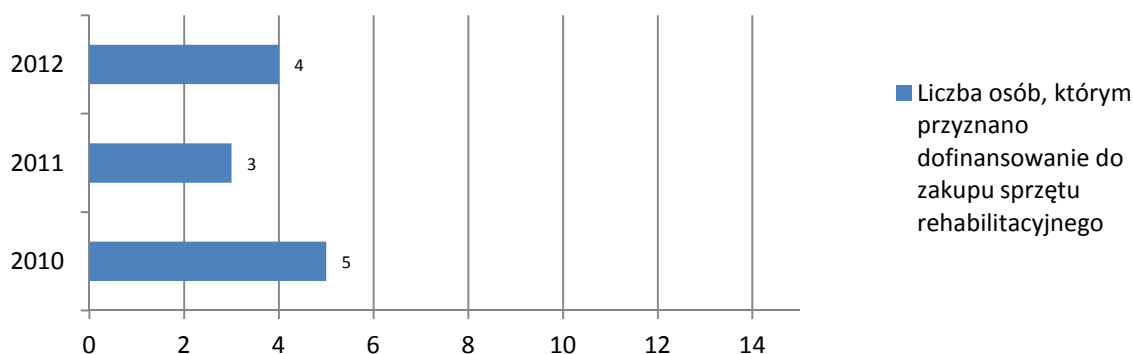
Wykres nr 15: Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w latach 2010-2012.

Porównując dane z ostatnich trzech lat widać wzrost w 2012 roku liczby osób, którym przyznano dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Wzrost ten wyniósł ok. 33 % w porównaniu do roku poprzedniego., natomiast spadek o 25 % w stosunku do 2010 roku.

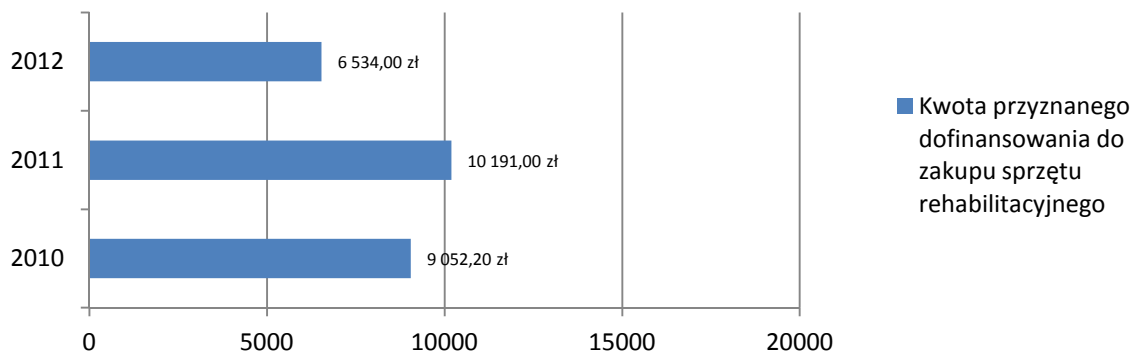
Dane przedstawia wykres nr 16

Wykres nr 16: Liczba osób którym przyznano dofinansowanie do ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w latach 2010-2012.

Po analizie przyznanego dofinansowania zauważa się spadek udzielonego dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w 2012 roku. Spadek ten wyniósł 35 % w stosunku do roku poprzedniego. Natomiast w 2011 roku zauważalny jest spadek o 11 % w stosunku do roku poprzedniego. Dane przedstawia wykres nr 17

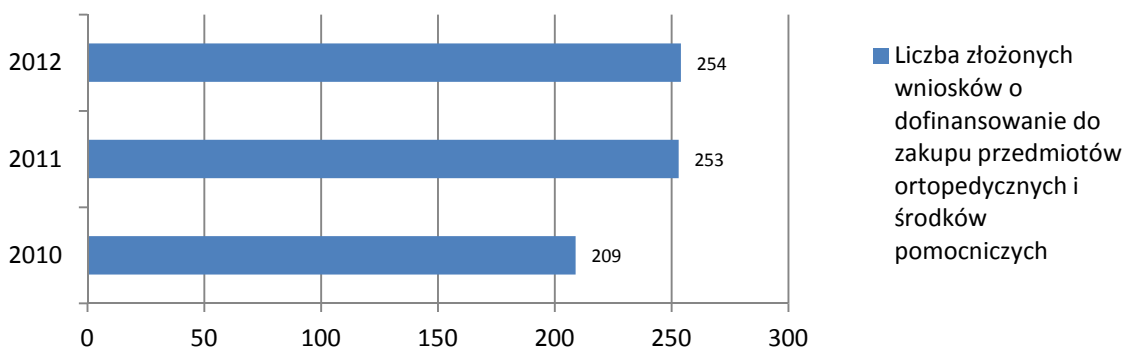
Wykres nr 17: Kwota przyznanego dofinansowania ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w latach 2010-2012.

Porównując ostatnie trzy lata zauważa się że, w 2012 roku złożono niemal identyczną ilość wniosków o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych co w roku ubiegłym, a o 22 % mniej wniosków złożono w 2010 roku.

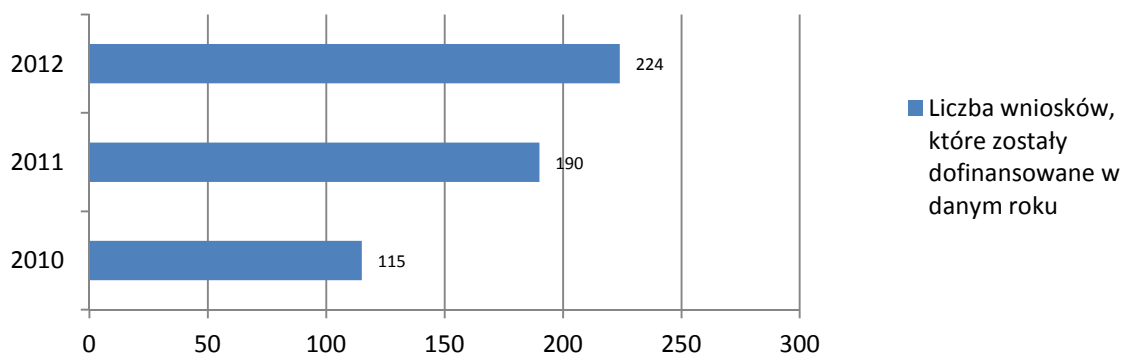
Dane przedstawia wykres nr 18

Wykres nr 18: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2010-2012.

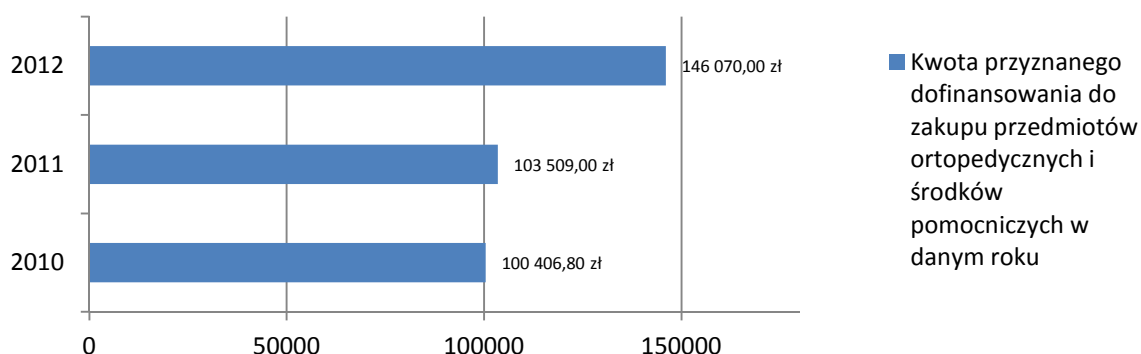
Porównując trzy kolejne lata widać wzrost liczby wniosków, które zostały dofinansowane ze środków PFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w 2012 roku. Wzrost ten wynosił 17 % w porównaniu do roku poprzedniego i o 51 % wzrósł w porównaniu do 2010 roku. Dane przedstawia wykres nr 19

Wykres nr 19: Liczba wniosków, które zostały dofinansowane ze środków PFRON do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2010-2012.

Analizując dane z ostatnich trzech lat można zauważyć w 2012 roku wzrost przyznanego dofinansowania do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych o 29 % w odniesieniu do roku poprzedniego oraz wzrost o 31 % w stosunku do 2010 roku. Przedstawia to wykres nr 20

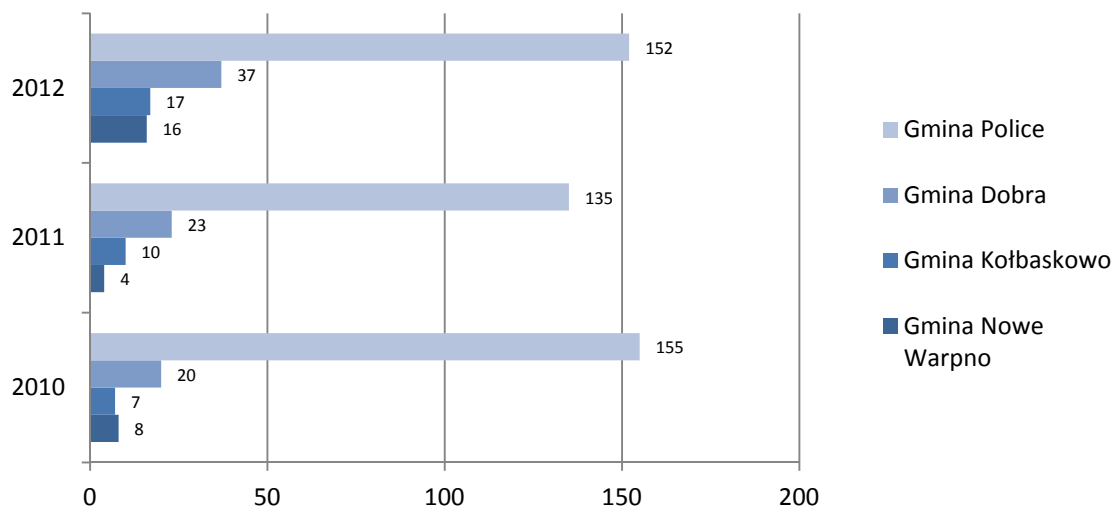
Wykres nr 20: Kwota przyznanego dofinansowania ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2010-2012.

Analizując poniższe dane z trzech ostatnich lat można zauważyć, że największą liczbę wniosków o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków

pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego została złożona przez mieszkańców gminy Police (152 wnioski) następnie mieszkańców gminy Dobra (37 wniosków), mieszkańców gminy Kołbaskowo (17 wniosków) i mieszkańców gminy Nowe Warpno (16 wniosków). Przedstawia to wykres nr 21

Wykres nr 21: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w podziale na gminy w latach 2010-2012.

3.1.4 Sport, kultura, rekreacja i turystyka

Zadanie to dotyczy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Polickiego. W powyższym zakresie wpłynął tylko jeden wniosek, złożony przez Polski Związek Niewidomych, Koło w Policach na realizację 7 dniowej wycieczki turystycznej, na kwotę 21 780,00 zł. Przyznano na ten cel środki w wysokości 18 000,00 zł. W wycieczce uczestniczyło 30 osób niepełnosprawnych i 10 opiekunów.

3.1.5 Warsztaty terapii zajęciowej

PCPR pełnił zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nadzór nad bieżącą działalnością WTZ prowadzonego przez PSOUU. W 2012 r. WTZ prowadził działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej dla 30 osób o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Zajęcia terapeutyczne odbywały się 5 razy w tygodniu, po 7 godzin dziennie. W 2012 roku WTZ opuściło 4 uczestników: 1 osoba zmarła, 1 zrezygnowała z powodu stanu zdrowia, 1 złożyła rezygnację, 1 opuściła warsztat z powodu zmiany miejsca

zamieszkania. W miejsca osób, które opuściły warsztat przyjęto osoby z listy „osób oczekujących na przyjęcie do WTZ”. Osoby te posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w WTZ.

Zgodnie z Ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych działalność WTZ od 2007 roku finansowany może być ze środków PFRON, a także z budżetu powiatu lub/i innych źródeł. W 2012 r środki zostały wykorzystane w 100% . Wysokość dofinansowania przedstawia tabela nr 31

Tabela nr 31: Wysokość dofinansowania wynosiła w 2012 roku.

Dofinansowanie	Kwota (zł)
z budżetu powiatu	49 320
ze środków PFRON	443 880
razem	493 200

W 2012 roku w WTZ działało 6 pracowni:

- 1) gospodarstwa domowego;
- 2) artystyczno - plastyczna;
- 3) papierniczo - poligraficzno - komputerowa;
- 4) stolarska;
- 5) wikliniarska;
- 6) ceramiki.

W pracowniach trenowane były umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia (dbałość o powierzone materiały i miejsce pracy, stopień zrozumienia wykonywanych zadań, obowiązkowość i zaangażowanie, zdolność koncentracji oraz umiejętność komunikowania się i współdziałanie w grupie), a także czynności z zakresu życia codziennego (samoobsługa w ubieraniu się, myciu, przygotowaniu posiłków, dokonywanie zakupów oraz korzystanie z komunikacji miejskiej).

Działalność WTZ jest działalnością o charakterze nie zarobkowym, a dochody ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników wykorzystywane są na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników. I tak w 2012 roku z kwoty dochodu

w wysokości ogółem 12 356,16 zł wykorzystano kwotę 8 446,14 zł na imprezy integracyjne: bal karnawałowy i walentynkowy, udział w zawodach i wycieczkach, wyjazdy rekreacyjno-treningowe, plenery artystyczne, turnieje i rajdy.

WTZ corocznie przedkłada kwartalne rozliczenia ze swojej działalności (dotyczy finansowania ze środków PFRON) oraz półroczne rozliczenia (dotyczy finansowania ze środków powiatu).

W 2012 roku przeprowadzono kontrolę z działalności WTZ za 2011 rok.

3.2 Pozostałe działania

- 1) Koordynacja realizacji Programem Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w Latach 2004 – 2014.
- 2) Nieodpłatnie świadczone usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej. W ramach tej działalności zostało podpisanych 22 umowy z osobami niepełnosprawnymi. 3 Asystentów pomagało osobom niepełnosprawnym w czynnościach dnia codziennego m.in. w transporcie środkami komunikacji, podczas zajęć w szkole, na uczelni, w ubieraniu się, przyrządzaniu i podaniu posiłku, pomoc w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, towarzyszyli na spacerze, podczas wizyty u lekarza.
- 3) Wydano 251 kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych o obniżonej sprawności ruchowej. Karty wydawane były na wniosek osoby niepełnosprawnej posiadającej orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.
- 4) Sprawowano opiekę nad kombatantami, w tym:
  - a) uczestniczono w spotkaniach Kombatantów, zorganizowanych przez Międzygminne Koło Związku Kombatantów RP w Policach. Na spotkaniu omawiane były sprawy dotyczące sytuacji życiowej oraz potrzeb kombatantów i członków podopiecznych Koła.
  - b) dnia 19-20 grudnia 2012 r. z okazji Świąt Bożego Narodzenia dostarczono do domów dla 31 Kombatantów z terenu całego Powiatu Polickiego paczki świąteczne wraz z życzeniami.

5) Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Z dofinansowania skorzystało 11 osób niepełnosprawnych:

- 1 osoba uzyskała pomoc w z zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (Obszar A),
- 1 osoba uzyskała pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem (Obszar B1),
- 1 osoba otrzymała dofinansowanie do zakupu specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem (Obszar B1) oraz urządzeń lektorskich (Obszar B2),
- 6 osób uzyskało pomoc do zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Obszar C),
- 1 osoba skorzystała z dofinansowania do uzyskania prawa jazdy kategorii B (Obszar E),
- 1 osoba uzyskała pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (Obszar F).

Łączny koszt dofinansowania wyniósł 82 586,21 zł.

3.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Centrum współpracowało w 2012 roku z następującymi organizacjami, których działalność poszerzała zakres pomocy realizowanej przez Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- 1) Uczniowski Klub Sportowy „Activ”,
- 2) Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii „Polickie Amazonki”,
- 3) Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Amicus”,
- 4) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy z siedzibą w Policach,
- 5) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 15,
- 6) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło Terenowe w Policach,

- 7) Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski, Koło w Policach,
- 8) Integracyjny Uczniowski Klub Pływacki „Wodnik”,
- 9) Fundacja Pomocy Chorym na Zanik Mięśni,
- 10) Stowarzyszenie wspierające integrację osób niepełnosprawnych „Warto Być”,
- 11) Lions Club Police,
- 12) Hospicjum Królowej Apostołów w Policach,
- 13) Stowarzyszenie Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku
- 14) Międzygminne Koło Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów politycznych w Policach.

Współpraca odbywała się w ramach realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w latach 2004 – 2014.

4. Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na realizację projektów

Działalność Centrum obejmuje również pozyskiwanie środków pozabudżetowych na wprowadzanie bądź rozwijanie nowych rozwiązań w pomocy społecznej.

4.1 Projekt: „Pobudka – obudź swój potencjał”

Centrum w partnerstwie z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Polickiego i przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Policach realizowało projekt systemowy „Pobudka –obudź swój potencjał”. Celem projektu było podniesienie umiejętności oraz kompetencji społecznych i zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji w okresie od stycznia do grudnia 2012r. Całkowity budżet projektu, zgodnie z umową o dofinansowanie na rok 2012, wyniósł 363 714,00 zł, w tym wydatkowano środki m.in. na:

- aktywną integrację: 171 823,27 zł,
- pracę socjalną: 66 056,20 zł,
- wkład własny: 36 371,40 zł,

- koszty pośrednie: 42 011,82 zł.

Zaproponowano udział w projekcie osobom zaliczającym się do następujących grup: usamodzielniani wychowankowie z zastępczej formy opieki, osoby niepełnosprawne, rodzice osób niepełnosprawnych, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym będące klientami PCPR.

Beneficjentami Ostatecznymi (BO) projektu zostało 41 osób w tym 40 z gminy Police i 1 z gminy Nowe Warpno, w tym:

- 10 usamodzielnianych wychowanków z zastępczej formy opieki, w tym 1 osoba niepełnosprawna;
- 18 osób niepełnosprawnych zwanych dalej ON,
- 8 rodziców osób niepełnosprawnych,
- 4 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym będące klientami PCPR.

Od stycznia do marca trwała rekrutacja, którą przeprowadzali pracownicy socjalni z pomocą aspirantów pracy socjalnej. W kwietniu odbył się wyjazd integracyjny dla wszystkich BO. Celem wyjazdu było podniesienie poziomu motywacji uczestników do zmiany sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie osobistych zasobów BO oraz zintegrowanie grupy. Podczas wyjazdu BO uczestniczyli w zajęciach prowadzonych przez pracowników projektu oraz spotkaniach indywidualnych. Zapewniono opiekę do dzieci niepełnosprawnych i osób zależnych.

Każdy beneficjent został zobowiązany do odbycia indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym, z terapeutą oraz z pracownikiem projektu w celu ustalenia planu działania na bieżący rok. W efekcie podpisano 38 kontraktów socjalnych i 3 indywidualne programy integracyjne (dot. osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności). Kolejne miesiące upłynęły na organizację i realizację działań na rzecz beneficjentów projektu. W ciągu całego roku każdy uczestnik mógł skorzystać z pomocy asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej lub aspiranta pracy socjalnej, którzy pomagali w załatwianiu spraw urzędowych i sytuacjach życia codziennego. Rodzice mieli zapewnioną opiekę do małych dzieci na czas zajęć w jednym z polickich „klubów malucha”. Uczestnicy podnosili swoje kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności społeczne zgodnie z indywidualnymi potrzebami.

W trakcie całego roku sfinansowano:

- Usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej –11 BO
- Usługi Aspiranta Pracy Socjalnej – 18 BO
- Spotkania grupy samopomocowej -143h w ramach których odbyły się spotkania prowadzone przez pedagogów specjalnych dla ON
- Indywidualne konsultacje z terapeutą – 24BO
- Warsztaty z terapeutą– 11 BO
- Indywidualne doradztwo zawodowe – 23 BO
- Warsztaty z doradcą zawodowym – 11 BO
- Turnus terapeutyczny dla matek z dziećmi – 8 BO
- Wyjazd terapeutyczny dla osób usamodzielnianych z treningiem kontroli złości -6 BO
- Zajęcia rehabilitacyjne na basenie – 8 ON
- Badania lekarskie związane z podjęciem zatrudnienia – 1 BO
- Zakupu okularów korekcyjnych -1 BO
- Turnusy rehabilitacyjne – 2 BO
- Warsztaty medytacyjne dla osób zmagających się z problemem depresji – 2 BO
- Warsztaty kulinarne – 12 BO
- Opiekę do dziecka -7 BO
- Dojazd na zajęcia zorganizowane w ramach projektu- 17 BO
- Kursy i zajęcia służące podniesieniu kwalifikacji lub umiejętności zawodowych w tym:
  - Kurs języka niemieckiego w celu zatrudnienia u konkretnego pracodawcy – 1 BO
  - Kurs prawa jazdy dla osoby niepełnosprawnej – 1 BO
  - Kurs prawa jazdy kategorii „B”- 5 BO
  - Kurs prawa jazdy kategorii „C”- 1BO
  - Kwalifikacja do prawa jazdy kategorii „C”-1BO
  - Kurs na kierowcę wózka widłowego- 1BO
  - Kurs księgowości- 1 BO
  - Szkolenie na barmana I stopnia- 1BO
  - Kurs baristyczny- 1 BO
  - Kurs na Audytora Wewnętrznego Zintegrowanego Systemu Zarządzania- 1 BO
  - Szkolenie na pełnomocnika Zintegrowanego Systemu Zarządzania- 1 BO
  - Zajęcia szkolne (wpisowe, usługi wspierające aktywizację edukacyjną itp.) -3 BO

- Warsztaty z zakresu kreowania wizerunku – 21 BO
- Warsztaty rękodzieła – 27 BO
- Warsztaty prawnicze – 5 BO

Przez cały czas trwania projektu odbywały się spotkania grupy samopomocowej. Uczestnicy wymieniali doświadczenia dotyczące poszukiwania pracy oraz spraw życia codziennego, wspólnie planowali wyjścia i udział w imprezach kulturalnych. Podczas spotkań pracownicy informowali beneficjentów o kolejnych, planowanych działaniach, poznawali ich sytuacje życiowe. W wyniku rozeznania potrzeb uczestników pracownicy zorganizowali dla osób o obniżonej sprawności intelektualnej, spotkania w odrębnej, małej grupie, którą poprowadzili pedagodzy specjaliści.

Dla wielu beneficjentów udział w projekcie był bodźcem do podjęcia zmian w swoim życiu, do rozpoznania predyspozycji zawodowych, podniesienia kompetencji społecznych i zawodowych oraz uczestniczenia w życiu społecznym. Rezultatami są min.:

- podjęcie zatrudnienia – 10 BO,
- skorzystanie z terapii rodzinnej – 2 BO,
- regulowanie spraw mieszkaniowych i spłatę zadłużeń – 5 BO,
- zdanie matury i egzaminu na studia – 1 BO,
- uniezależnienie się od pomocy społecznej poprzez rezygnację z zasiłku – 1 BO.

Projekt będzie realizowany jeszcze przez dwa lata, tj. do grudnia 2014r.

4.2 Projekt: „ISSO - Instytucjonalne Standardy Społecznej Opieki”

Priorytet I: Zatrudnienie i integracja społeczna Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej. Zadanie 2 „Działania w zakresie wdrażania standardów pracy socjalnej i funkcjonowania instytucji pomocy i integracji społecznej”; stanowiące jedno z sześciu zadań przewidzianych w projekcie systemowym „Tworzenie i rozwijanie standardów jakości usług instytucji pomocy i integracji społecznej”.

Partnerstwo ISSO zostało zawiązane pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach a Stowarzyszeniem „SOS dla Rodziny”. Liderem Partnerstwa jest Powiatowe

Centrum Pomocy Rodzinie w Policach. Partner został wyłoniony w wyniku otwartego konkursu ofert, zorganizowanego w grudniu 2011 r.

Partnerstwo ISSO zostało wybrane w wyniku konkursu na wyłonienie gmin, powiatów, partnerstwa lokalnego do wykonania pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy społecznej w ramach projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. W wyniku konkursu wyłoniono w sumie 7 powiatów i 18 gmin

Naszym zadaniem jest sprawdzenie i praktyczne zweryfikowanie do 30.11.2013 roku opracowanych standardów usług i modelu instytucji oraz odpowiedź na pytanie, czy podejmowane działania przyczynią się to do podniesienia jakości oraz efektywności instytucji świadczących pomoc społeczną.

W ramach testowanych usług w naszym powiecie Partnerstwo ISSO testujemy dwa modelowe standardy w pomocy społecznej:

- standard poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi;
- standard interwencji kryzysowej.

Usługi te są testowane w oparciu o model instytucji – powiatowe centrum pomocy rodzinie – model realizacji usług o określonym standardzie w powiecie.

Wszystkie działania dofinansowane są w 85% z Europejskiego Funduszu Społecznego pozostałe 15% - dotacja celowa z budżetu krajowego

Na realizację Pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej na terenie Powiatu Polickiego Partnerstwa ISSO otrzymało **964 385,74zł.**, z czego **PCPR 716 426,00zł.** W na 2012 Partnerstwo wykorzystało kwotę 240557,80zł .

Okres realizacji projektu: 01.06.2012 – 30.11.2013

4.3 Projekt: „5 + 1”

PCPR od końca 2011 roku realizuje Projekt „5+1”, który jest skierowany do nieaktywnych zawodowo osób niepełnosprawnych, mieszkających na terenie Powiatu Polickiego. W 2012 r.

wsparciem zostało objętych 20 osób niepełnosprawnych, natomiast docelowo wsparciem zostanie objętych 60 osób niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu. Głównym celem Projektu jest wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych na rynku pracy oraz propagowanie pozytywnych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, zwłaszcza wśród pracodawców.

W marcu 2012 r. wszyscy uczestnicy Projektu wyjechali na 10-dniowy turnus integracyjno – edukacyjny wraz z rehabilitacją, na którym zostali objęci pomocą doradcy zawodowego oraz psychologa. Przy udziale specjalistów zostały wyodrębnione cztery 5-osobowe grupy osób niepełnosprawnych, które systematycznie od czerwca do września 2012 r. podejmowały w różnych zakładach pracy trwający minimum 3 miesiące staż zawodowy. Na turnusie odbyło się również szkolenie z zakresu wsparcia, jakiego może udzielać Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej (AOON) oraz jak wygląda specyfika jego pracy. Osoby niepełnosprawne uczyły się korzystania z usług asystenckich, by w kolejnym etapie projektu, szczególnie podczas trwania stażu efektywnie korzystać z ich usług.

Przez cały okres trwania stażu każdej z grup towarzyszył AOON, który pomagał w dojeździe do miejsca pracy, przy przemieszczaniu się po budynku, przy wykonywaniu czynności w miejscu pracy, których ze względu na określone bariery osoba niepełnosprawna nie mogła wykonać samodzielnie. Asystent towarzyszył osobom niepełnosprawnym przez cały okres trwania stażu, co było dodatkowym elementem motywującym dla uczestników. Po ukończeniu stażu zawodowego uczestnicy w porozumieniu z pracodawcami mieli szansę na podjęcie zatrudnienia. Osoby niepełnosprawne korzystały z usług AOON nie tylko w czasie trwania stażu, ale również przed jego podjęciem, a także po zakończeniu.

W końcowym badaniu satysfakcji pracodawców, oceniającym osoby niepełnosprawne jako pracowników, z ankiet zwrotnych uzyskanych od zakładów pracy, wszyscy zatrudniający w ramach stażu osoby niepełnosprawne, wskazują na zmianę nastawienia do niepełnosprawnych pracowników. Zaznaczają przy tym, że jest to zmiana na lepsze. Pracodawcy wskazują jednak na trudności jakie spotykają przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Uważają, że wciąż istnieją bariery przy zatrudnieniu, a za najistotniejsze

przeszkody uznają bariery architektoniczne, skomplikowane przepisy przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niemożność wykonywania niektórych obowiązków przez osoby niepełnosprawne.

W ramach wsparcia finansowego o charakterze inwestycyjnym, w r.2012 podjęto działania zmierzające do montażu podnośnika platformowego oraz adaptacji toalety dla osób niepełnosprawnych w budynku przy ul. Staszica 1 w Policach. W konsekwencji, powstała koncepcja funkcjonalna dostosowania części ww. obiektu, w trakcie opracowania której, rozpoczęto proces uzyskania zgody wszystkich współwłaścicieli na przeprowadzenie prac adaptacyjnych. Postępowanie to zakończyło się negatywnie – nie uzyskano zgody jednego ze współwłaścicieli.

W wyniku powyżej opisanych okoliczności zaistniała konieczność przeniesienia Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowe do budynku dostępnego dla osób niepełnosprawnych. Zespół Szkół im. I. Łukasiewicza udostępnił na ten cel pomieszczenia przy ul. Szkolnej 2 w Policach. Zgodnie z nowymi potrzebami, dysponent środków – Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, wyraził zgodę na odstąpienie od pierwotnej koncepcji instalacji windy dla osób niepełnosprawnych oraz dostosowania toalety w budynku przy ul. Staszica 1 w Policach, i zastąpienie jej nowymi składowymi:

- dostosowanie chodnika przy wejściu do budynku przy ul. Szkolnej 2 w Policach do wymogów osób niepełnosprawnych,
- wynajem specjalistycznego środka transportu, przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych

Adekwatnie do zaktualizowanych założeń projektowych, zawarto umowę wynajmu specjalistycznego środka transportu, dzięki czemu udało się zmniejszyć skalę trudności komunikacyjnych na obszarze objętym działaniem PCPR Police, ułatwiając dostęp osobom niepełnosprawnych do usług poradnictwa specjalistycznego. Natomiast w kwestii remontu chodnika, w grudniu 2012 r. wyłoniono wykonawcę dla zadania pn.: „Wymiana nawierzchni chodników i udrożnienie odpływów kanalizacji deszczowej w Policach przy ulicy Szkolnej 2”. W oznaczonej lokalizacji, gdzie w ramach projektu realizowane będzie intensywne

poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych, w I kwartale r.2013 zmodernizowana zostanie infrastruktura komunikacyjna.

Zgodnie z umową o dofinansowanie całkowity budżet projektu wynosi 962 160,00 zł, w tym na r.2012 – 338 360,00 zł (z uwzględnieniem grudnia 2011, jako pierwszego m-ca realizacji).

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem wydatkowano środki m.in. na:

- poradnictwo psychospołeczne i zawodowe / rozwój umiejętności i kompetencji społecznych: 38 864,73 zł
- rozwój usług AOOD na rzecz osób niepełnosprawnych: 75 034,66 zł
- aktywizację zawodową i edukacyjną osób niepełnosprawnych: 78 228,11 zł
- koszty pośrednie: 9 401,33 zł

Uczestnicy projektu w 2012 r.:

1. 20 osób łącznie, w tym z: Gminy Police – 13, Gminy Kołbaskowo – 5, Gminy Nowe Warpno – 1 oraz Gminy Dobra – 1,
2. 15 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
3. 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
4. 20 osób uczestniczyło w turnusie integracyjno-edukacyjnym,
5. 20 osób przeszło szkolenie BHP oraz badania lekarskie określające gotowość do podjęcia zatrudnienia,
6. 20 osób skorzystało ze wsparcia rówieśniczego,
7. 20 osób skorzystało z warsztatów z psychologiem,
8. 20 osób skorzystało z indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym,
9. 20 osób skorzystało z usług Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej,
10. 19 osób odbyło trzymiesięczne staże zawodowe.

Osiągnięcie wskaźnika zatrudniania:

1. 1 osoba niepełnosprawna podjęła zatrudnienie przed podjęciem stażu, 1 osoba w czasie trwania stażu, 2 osoby po zakończeniu udziału w stażu i 2 osoby po zakończeniu udziału w Projekcie. W sumie 6 osób podjęło stałe zatrudnienie (na okres dłuższy niż 1 rok), z czego 1 osoba na czas nieokreślony.
2. Biorąc pod uwagę ogólne wytyczne w zakresie osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia, który wynosi 20%, w odniesieniu do uczestników edycji projektu w r.2012, uzyskano wynik końcowy wyższy od planowanego, tj. 30%.

4.4 Projekt: „GPS dla rodziny”

Od początku marca 2012, Partnerstwo w składzie:

1. PCPR Police – Lider
2. PUP Police
3. OPS Dobra
4. GOPS Kołbaskowo
5. OPS Nowe Warpno
6. OPS Police

realizuje projekt pn.: „GPS dla rodziny”, skierowany do dwóch, wzajemnie powiązanych grup interesariuszy:

- A. pracowników instytucji rynku pracy (PUP) i pomocy społecznej (PCPR, OPS)
- B. matek, ujętych w dwie specyficzne grupy:
  - a. kobiety do 2 lat po urodzeniu dziecka, w tym przebywające na urloпах macierzyńskich i wychowawczych
  - b. kobiety, w szczególności powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dziecka, które nie podjęły zatrudnienia po jego urodzeniu

Projekt, którego celem głównym jest zwiększenie skuteczności działań instytucji rynku pracy i pomocy społecznej w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej kobiet, potrwa do marca

2015 r., a jego budżet całkowity wynosi 2 782 450,00 zł. W wyniku wdrożenia zaplanowanych przedsięwzięć powstanie innowacyjne narzędzie, umożliwiające prowadzenie symultanicznych i skoordynowanych działań instytucji rynku pracy i pomocy społecznej, działających na obszarze jednego powiatu (PUP, PCPR, OPS-y). Docelowo, projekt obejmie swoim zasięgiem 516 kobiet z obszaru Powiatu Polickiego.

W r. 2012 prowadzone były działania w ramach etapu I, który obejmował:

- przeprowadzenie pogłębionej analizy sytuacji kobiet z terenu Powiatu Polickiego, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – w efekcie powstał raport z dokonanej analizy
- wypracowanie strategii wdrażania projektu, określającej działania projektowe w latach następnych
- stworzenie opisu produktu finalnego – Narzędzia Aktywizacji Społeczno-Zawodowej Kobiet [NASZK]

Dla wypracowania ww. dokumentów:

- powołano specjalne zespoły, w których skład weszli przedstawiciele całego Partnerstwa, oraz zorganizowano wyjazdowe posiedzenie tych zespołów w Krakowie-Tyńcu
- zorganizowano i przeprowadzono spotkania – konsultacje społeczne, w każdej z Gmin Powiatu Polickiego z wytypowanymi losowo matkami
- wyprodukowano materiał filmowy, promujący i objaśniający główne założenia projektu

Wszystkie materiały, tzn. raport, strategia, produkt finalny oraz materiał filmowy, dostępne są na stronie internetowej projektu: www.gpsdlarodziny.pl

Testowanie wypracowanego narzędzia przewidziane jest na r. 2013, natomiast jego wdrożenie i upowszechnianie na dużą skalę – w r.2014.

5. Pozostała działalność

5.1 Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu

W roku 2012r. Centrum zorganizowało lub współorganizowało następujące szkolenia i spotkania konsultacyjne:

- 1) 24 stycznia i 15 maja spotkania konsultacyjne z Dyrektorami Domów Dziecka. Pierwsze dotyczyło wdrożenia kontroli zarządczej, Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej, sprawozdania z działalności za 2011r., zespołów ds. oceny sytuacji dziecka. Kolejne dotyczyło nowego mieszkania chronionego w Tanowie, ucieczek wychowanków z placówek, wspólnej obsługi ekonomiczno – administracyjnej placówek opiekuńczo – wychowawczych.
- 2) 01 lutego i 30 maja - konsultacje grupowe organizowane we współpracy z Dyrektorem PUP dla kierowników OPS z terenu Powiatu Polickiego. Konsultacje grupowe poświęcona były omówieniu aktualnej problematyki działań poszczególnych instytucji oraz działań wspólnych instytucji z terenu Powiatu Polickiego;
- 3) 21 lutego odbyło się szkolenie wewnętrzne „Błędy poznawcze w pracy z trudnym klientem” prowadzone przez psychologa PCPR dla pracowników Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.
- 4) 12 lutego - konsultacja grupowa dotycząca ponoszenia wydatków gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, na której obecni byli przedstawiciele poszczególnych gmin, Starostwa Powiatowego w Policach, kierownicy OPS-ów, dyrektor oraz pracownicy PCPR;
- 5) 21, 22 i 27 marca szkolenie z zakresu Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Poza pracownikami Centrum w szkoleniu udział wzięli przedstawiciele Ośrodków Pomocy Społecznej z gmin: Police, Dobra, Kołbaskowo i Nowe Warpno oraz pracownicy Domu Dziecka w Policach, łącznie 22 osoby. Tematyka szkolenia obejmowała m. in. najnowsze zmiany w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.
- 6) 10 maja „Spotkanie instruktażowe – wsparcie merytoryczne dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych”. Tematem spotkania były zasady

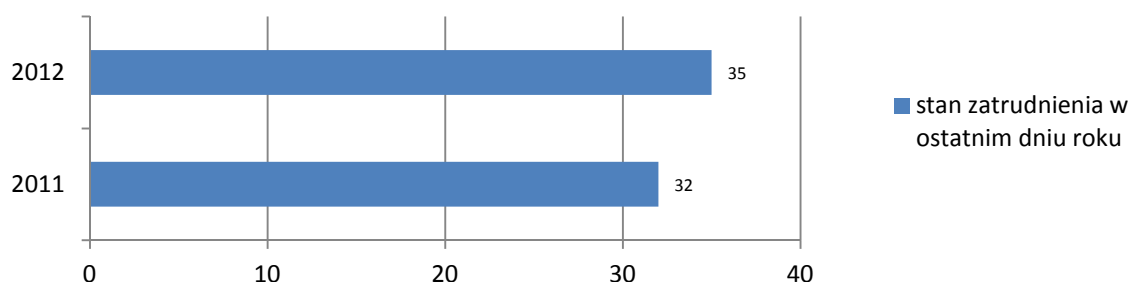
funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działających na terenie powiatu polickiego oraz procedura Niebieskiej Karty. Spotkanie poprowadzili zaproszeni specjaliści, w tym wojewódzki koordynator realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz nadkomisarz Komendy Wojewódzkiej Policji, którzy dostarczyli odpowiedzi na nurtujące pytania w tym obszarze. W spotkaniu udział wzięli: pracownicy Ośrodków Pomocy Społecznej w Dobrej, Nowym Warpnie i Kołbaskowie, Gminnego Ośrodka Wsparcia Rodziny w Kołbaskowie, Komendy Policji w Policach i Mierzynie, Straży Miejskiej w Policach, Powiatowego Centrum, a ponadto przewodniczący i członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych w Policach i Nowym Warpnie, kurator zawodowy oraz Doradca Pedagogów Gminy Police, łącznie 27osób.

- 7) 13 – 16 września wizyta studyjna w Stowarzyszeniu Doradców Europejskich „PLinEU” w Krakowie połączona ze wyjazdowym posiedzeniem GZ oraz spotkaniem wyjazdowym zespołu ds. produktu i strategii wdrażania w ramach realizacji projektu innowacyjnego „GPS dla Rodziny”

II. ORGANIZACJA I FINANSOWANIE CENTRUM

1. Struktura zatrudnienia

Wykres nr 22: Liczba osób zatrudnionych

Jak przedstawia powyższy wykres zatrudnienie w ostatnim dniu roku sprawozdawczego w stosunku do ostatniego dnia roku poprzedzającego rok sprawozdawczy, zwiększyło się o 3 osoby.

Zwiększenie zatrudnienia w 2012 r. jest związane z realizacją trzech projektów, „5+1”, „GPS dla rodziny” oraz wykonanie Pilotażowego wdrożenia standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej w ramach projektu systemowego „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, finansowanych ze środków zewnętrznych. W sumie w ramach realizowanych projektów zatrudniono dodatkowo w Centrum 6 osób z 4 z nich umowy rozwiązały się w trakcie trwania roku sprawozdawczego. Prócz nowozatrudnionych osób na potrzeby realizacji projektów angażuje się pracowników zatrudnionych w Centrum, m.in. w ramach realizacji pilotażowego wdrożenia standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej w ramach projektu systemowego „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” powierzono dodatkowe zadania 20 pracownikom Centrum.

W roku sprawozdawczym staż w Centrum odbyła 1 osoba, z którą po zakończonym stażu została podpisana umowa o pracę.

Praktyki zawodowe odbyło 4 uczniów ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach, w Centrum, w zawodzie technik administracji.

Poniższe tabele szczegółowo przedstawiają zatrudnienie w Centrum.

Tabela nr 32: Administracja

Stanowisko	Wykształcenie	Rodzaj umowy
Dyrektor	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Zastępca Dyrektora	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Główny Księgowy	Wyższe	Umowa o pracę na okres próbny od 01.12.2012 r. do 28.02.2013 r.
Główny Księgowy	Pomaturalne	Umowa o pracę na czas nieokreślony do 30.11.2012 r.
Księgowy	Pomaturalne	Umowa o pracę na czas nieokreślony do 01.12.2012 r.
Księgowy	Pomaturalne	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy Administrator – obsługa sekretariatu	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Administrator - obsługa kadr i płac	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Administrator	Wyższe zawodowe	Umowa o pracę do 31.08.2012 r.

Tabela nr 33: Opieka Zastępcza

Stanowisko	Wykształcenie	Rodzaj umowy
Główny Specjalista pracy z socjalnej	Wyższe - doktor	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Specjalista pracy socjalnej	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Specjalista pracy socjalnej	Wyższe	Umowa o pracę od 07.11.2011 r. do 31.12.2013 r.
Pracownik socjalny	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony

Tabela nr 34: Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej

Stanowisko	Wykształcenie	Rodzaj umowy
Specjalista pracy socjalnej	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Specjalista pracy socjalnej	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Psycholog	Wyższe	½ etatu umowa o pracę od 10.01.2011 r. do 29.02.2012 r.
Psycholog	Wyższe	½ etatu umowa o pracę od 01.03.2012 r. do 31.12.2012 r.
Terapeuta	Wyższe	½ etatu umowa o pracę od 01.03.2012 r. do umowa na czas zastępstwa
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Umowa o pracę od 01.10.2010 r. do 31.12.2012 r.
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Aspirant pracy socjalnej	Podstawowe	Umowa o pracę na czas nieokreślony

Tabela nr 35: Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych

Stanowisko	Wykształcenie	Rodzaj umowy
Starszy Administrator	Średnie, techniczne	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Główny Specjalista	Wyższe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	Podstawowe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	Podstawowe	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	Zasadnicze Zawodowe	Umowa o pracę na czas określony od 04.10.2011 r. do 31.12.2012 r.

Tabela nr 36: Zatrudnieni w projektach

Stanowisko	Wykształcenie	Rodzaj umowy
Koordinator - Projekt „Pobudka – obudź swój potencjał”	Wyższe	½ etatu umowa o pracę na czas określony od 01.04.2011 r. do 31.12.2012 r.
Pracownik socjalny - Projekt „Pobudka – obudź swój potencjał”	Wyższe	½ etatu umowa o pracę na czas określony od 01.09.2010 r. do 31.12.2013 r.
Doradca ds. Osób niepełnosprawnych- Projekt „Pobudka – obudź swój potencjał”	Wyższe	½ etatu umowa o pracę do 31.12.2012 r.
Pracownik socjalny - Projekt „Pobudka – obudź swój potencjał”	Wyższe	Dodatek specjalny
Koordinator - Projekt „5+1”	Wyższe	½ etatu umowa o pracę na czas określony od 01.12.2011 r. do 31.12.2012 r.
Asystent Koordynatora - Projekt „5+1”	Wyższe	½ etatu umowa o pracę na czas określony od 01.12.2011 r. do 31.12.2012 r.
Koordinator – Projekt „GPS dla rodziny”	Wyższe	Dodatek specjalny

Pracownik ds. Osób Niepełnosprawnych - Projekt „5+1”	Wyższe	Dodatek specjalny
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – Projekt „5+1”	Średnie	Umowa o pracę od 01.03.2012 do 30.11.2012 r.
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – Projekt „5+1”1	Zawodowe	Umowa o pracę od 01.03.2012 do 30.11.2012 r.
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – Projekt „5+1”	Zawodowe	Umowa o pracę od 01.03.2012 do 30.11.2012 r.
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – Projekt „5+1”	Podstawowe	Umowa o pracę od 01.03.2012 do 30.11.2012 r.
Terapeuta – Projekt ‘ISSO’	Wyższe	½ etatu umowa o pracę od 01.09.2012 r. do 30.09.2013 r.
Psycholog – Projekt ‘ISSO’	Wyższe	½ etatu umowa o pracę od 01.09.2012 r. do 30.09.2013 r.
Terapeuta – Interwent – Projekt ‘ISSO’	Wyższe	Umowa o pracę od 01.09.2012 r. do 30.09.2012 r.
Kierowca – Projekt ‘ISSO’	Średnie	Umowa o pracę od 01.10.2012 r. do 30.09.2012 r.

1.1 Zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych

W Dziale Opieki Zastępczej na umowę zlecenie pracowały 2 osoby pełniące funkcję Pogotowia rodzinnego oraz 4 osoby pełniące funkcję zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej.

W Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej na umowę zlecenie prowadził dyżur psycholog oraz dodatkowo w ramach realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej 3 osoby prowadziły zajęcia.

W Dziale Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach umów cywilnoprawnych pracowała 1 osoba do nadzoru robót budowlanych przy likwidacji barier architektonicznych.

W ramach projektu „Pobudka – obudź swój potencjał” na podstawie umowy zlecenia był zatrudniony 1 doradca zawodowy, 4 pedagogów do zajęć warsztatowych z beneficjentami, w ramach umowy o dzieło był zatrudniony 1 prawnik do prowadzenia warsztatów prawniczych.

W ramach projektu „ISSO” - Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” na podstawie umów cywilno – prawnych są zatrudnione 4 osoby, w tym 1 osoba

pełni funkcję Koordynatora Usług, 1 administruje stronę internetową projektu oraz 2 osoby udzielają porad prawnych w ramach poradnictwa specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz w ramach standardu interwencji kryzysowej.

W Dziale administracji na podstawie umów zlecenie wykonywała pracę 1 osoba do sprzątnia. Na podstawie umów o dzieło pracowało 3 osoby: kurier, osoba obsługująca stronę internetową oraz osoba do wykonywania napraw w Centrum.

W sumie na podstawie umów cywilnoprawnych zatrudnionych było 32 osób, z czego 22 osób na umowę zlecenie, 4 na umowę o dzieło.

2. Szkolenia pracowników

W ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego pracownicy Centrum wzięli udział w następujących szkoleniach:

- 1) Cykl szkoleniowy „Życ z niepełnosprawnością” – 2 pracowników,
- 2) „Dziecko patrzy ty dajesz przykład” – 6 pracowników
- 3) „Diagnoza i pomoc dzieciom wykorzystywanym seksualnie” – 1 osoba
- 4) „Program wsparcia na tworzenie lokali komunalnych, socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych - rządowe źródło finansowania” – 1 osoba
- 5) 1 pracownik ukończył studia podyplomowe na kierunku: „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi”
- 6) „Wsparcie i motywacja” – 6 osób
- 7) „Przygotowanie wniosku aplikacyjnego w ramach PO KL - Generator wniosków bez tajemnic” – 1 osoba
- 8) „Co zrobić, aby klient chciał naszej pomocy?” – 3 osoby
- 9) „Kurs pierwszej pomocy” – 1 osoba
- 10) „Trening zastępowania agresji” – 2 osoby

20-25 maja jeden spośród pracowników socjalnych Centrum wziął udział w wizycie studyjnej w Paryżu na temat „Systemu pomocy i ochrony dzieci i młodzieży oraz ich rodzin we Francji. Od planu działania do innowacyjnego rozwiązania”. Wyjazd odbył się w ramach projektu

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pod nazwą „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji” realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich i Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie.

W ramach realizowanego przez Centrum Pilotażowego wdrożenia standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej w ramach projektu systemowego „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” Centrum skierowało:

- 1) 2 pracowników na seminarium specjalistyczne „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, „Standardy Usług i Modele Instytucji - pilotażowe wdrożenie” w Warszawie .
- 2) 7 pracowników na szkolenie specjalistyczne pt. „Standard Interwencji Kryzysowej”.
- 3) 1 pracownika na seminarium dotyczące wdrażania standardów Usług i Modeli Instytucji zorganizowanym przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych WRZOS w Warszawie.
- 4) 5 pracowników na szkolenie specjalistyczne pt. „Model realizacji usług o określonym standardzie w powiecie”.
- 5) 2 pracowników na szkolenie „Standard specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi”.
- 6) 2 pracowników na „Kurs języka migowego”
- 7) 1 pracownika na „Kurs kancelaryjno archiwalny”
- 8) 10 pracowników Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej na „Kurs Interwencji Kryzysowej”

W dziale administracji został przeszkolony pracownik zajmujący się obsługą kadr, przeszedł szkolenie z zakresu: „Najczęściej pojawiające się problemy i wątpliwości przy naliczaniu wynagrodzeń, korekty listy płac” oraz „Nowelizacja ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych 2011-2012”.

W Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej 1 pracownik wziął udział w szkoleniu podstawowym dla osób pracujących ze sprawcami przemocy.

Pracownicy Centrum uczestniczyli w konferencjach i spotkaniach:

- 1) „Pomoc dzieciom krzywdzonym”
- 2) „Praca socjalna to sztuka mądrego pomagania”

- 3) Spotkanie doradcze dotyczące ustawy o pomocy społecznej
- 4) W ramach III Zachodniopomorskiego Forum Integracji: „Diagnoza osób starszych”, Kompetencje społeczne współczesnej młodzieży, „Rodzina jako źródło postaw i wartości”
- 5) Konferencji podsumowującej realizację projektu „Profesjonalne kadry – lepsze jutro”

W sumie 21 pracowników Centrum wzięło udział w 15 szkoleniach. 1 pracownik wzięło udział w wizycie studyjnej 11 pracowników uczestniczyło w 5 konferencjach i 1 pracownik ukończył studia podyplomowe.

3. Działania informacyjno-promocyjne

3.1 Konferencje i spotkania

W 2012 roku Centrum było organizatorem lub współorganizatorem następujących konferencji i spotkań:

- 1) W dniach 15-17 lutego udział w wizycie studyjnej w Powiecie Bielskim.
- 2) W dniach 26 marca – 4 kwietnia zorganizowano turnus integracyjno – edukacyjny dla beneficjentów Projektu „5+1” . W turnusie uczestniczyło 20 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu polickiego. Uczestnicy Projektu w czasie turnusu skorzystali z zajęć integracyjnych, spotkań warsztatowych i indywidualnych z doradcą zawodowym i psychologiem oraz z zabiegów rehabilitacyjnych. Turnus odbył się w ośrodku rehabilitacyjno-wypoczynkowym WIELSPIN w Wągrowcu.
- 3) W dniu 24 kwietnia 2012 roku, w związku z ustanowieniem roku 2012 Europejskim Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej, ulicami Polic przeszedł „marsz pokoleń po zdrowie”. Odbył się on w ramach Powiatowych Dni Promocji i Ochrony Zdrowia. Kolorowy pochód jednoczył pokolenia, od najmłodszych przedszkolaków, młodzież szkół średnich po ludzi starszych. Marsz został zakończony wypuszczeniem w niebo przez uczestników kolorowych balonów. Następnie w Miejskim Ośrodku Kultury odbyło się spotkanie pokoleń „Żyjmy dłużej”. Rozstrzygnięto konkurs o zdrowiu „Dbamy o nasze zdrówko”, skierowany do najmłodszych. Dzieci z polickich przedszkoli nr 9, 10, 6 i 1 oraz przedszkola „Mierzynkowo” przedstawiły krótkie inscenizacje na temat zdrowego stylu życia. Po występach młodych aktorów odbyły się otwarte wykłady na temat problemów

zdrowotnych osób starszych. W trakcie konferencji, w holu Miejskiego Ośrodka Kultury w Policach można było zapoznać się z ofertą firm zajmujących się dystrybucją sprzętu rehabilitacyjnego oraz aparatów słuchowych. Na stoiskach prezentowane były różnego rodzaju urządzenia i przedmioty, które mogą pomóc w pokonywaniu lub likwidacji barier w codziennym życiu. Wszystkie osoby zainteresowane mogły skorzystać z warsztatów dotyczących wad postawy u dzieci, profilaktyki bólu kręgosłupa u dorosłych, które prowadzone były przez studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Ponadto firmy GEERS oraz ORTOFACH umożliwiły wszystkim chętnym skorzystanie z nieodpłatnego badania przesiewowego słuchu oraz badania komputerowego stóp – PCPR był współorganizatorem imprezy.

- 4) W dniach 27-29 kwietnia zorganizowano wyjazd integracyjny dla beneficjentów projektu „Pobudka obudź swój potencjał”, Pobierowo
- 5) W dniu 10 maja 2012 roku, w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Policach odbyło się spotkanie instruktażowe – wsparcie merytoryczne dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Tematem spotkania były zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działających na terenie powiatu polickiego oraz procedura Niebieskiej Karty. Spotkanie poprowadzili zaproszeni specjaliści, w tym wojewódzki koordynator realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz nadkomisarz Komendy Wojewódzkiej Policji, którzy dostarczyli odpowiedzi na nurtujące pytania w tym obszarze. W spotkaniu udział wzięli przewodniczący zespołów i ich członkowie z gmin powiatu polickiego: Police, Dobra, Kołbaskowo i Nowe Warpno.
- 6) W dniu 19 maja zorganizowano ognisko dla beneficjentów projektu „Pobudka obudź swój potencjał”, Police
- 7) W dniu 26 maja na Polanie Harcerskiej w Lasku Arkońskim, wspólnie ze studentami III roku Pedagogiki Opiekuńczej i Resocjalizacyjnej Uniwersytetu Szczecińskiego zorganizowaliśmy piknik rodzinny "Popołudnie z rodziną". Na piknik zaprosiliśmy rodziny zastępcze z naszego powiatu oraz rodziny, którym pomagamy. W trakcie gdy najmłodszy zajęci byli wyśmienitą zabawą, rodzice zostali zaproszeni do wzięcia udziału w warsztatach radzenia sobie ze stresem oraz komunikacji w rodzinie. Podczas

warsztatów można było dowiedzieć się jakim jestem rodzicem, jaki jest mój styl wychowawczy, jak wychowywać dziecko bez agresji i bez klapsów. Każdy z rodziców otrzymał dodatkowo ulotki informacyjne jak wychowywać bez agresji.

- 8) W dniach 18-19 czerwca odbyło się szkolenie wyjazdowe wprowadzające do realizacji Pilotażowego wdrożenia dla wszystkich realizatorów w Niechorzu.
- 9) W dniach 9-12 lipca zorganizowano turnus terapeutyczny dla matek z dziećmi (beneficjentek i ich dzieci projektu „Pobudka obudź swój potencjał”), Brzózki
- 10) W dniu 31 sierpnia – uczestnikom projektu „Pobudka obudź swój potencjał” zorganizowano udział w koncercie zespołu „Zakopower”, Szczecin
- 11) W dniach 21-23 września zorganizowano wyjazd terapeutyczny z treningiem kontroli złości dla beneficjentów projektu „Pobudka obudź swój potencjał” - osób usamodzielnianych, Międzywodzie
- 12) W dniu 20 października – uczestnikom projektu „Pobudka obudź swój potencjał” zorganizowano wyjście do Teatru Współczesnego w Szczecinie i obejrzenie sztuki.
- 13) W dniu 27 października dla uczestników projektu „Pobudka obudź swój potencjał” zorganizowano ognisko w Myśliborzu Wielkim.
- 14) W dniach 9-11 listopada udział w spotkaniu realizatorów projektu „Pobudka- obudź swój potencjał”, zorganizowanym przez OPS Police w Niechorzu.
- 15) W dniu 29 listopada dla uczestników projektu „Pobudka obudź swój potencjał” zorganizowano spotkanie andrzejkowe.
- 16) W dniu 30 listopada odbyła się konferencja prasowa poświęconą realizacji Pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej na terenie powiatu polickiego. Przedstawiciele Partnerstwa „**ISSO** – Instytucjonalne Standardy Społecznej Opieki” przedstawili podstawowe cele i założenia realizacji Pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej na terenie powiatu polickiego. Ponadto odbyła się prezentacja realizacji standardów usług interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, z uwzględnieniem osób

z zaburzeniami psychicznymi przez Stowarzyszenie „SOS dla Rodziny” oraz prezentacja realizacji standardów usług interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach.

17) W dniu 15 grudnia odbyło się uroczyste zakończenie projektu „Pobudka obudź swój potencjał” beneficjentów z partnerami i Liderem, zorganizowanym przez OPS Police

18) W dniu 18 grudnia zorganizowano spotkanie wigilijne dla uczestników projektu „Pobudka obudź swój potencjał”.

3.2 Udział w konferencjach i spotkaniach

W 2012 roku pracownicy Centrum brali udział w następujących konferencjach i spotkaniach:

- 1) W dniu 11 stycznia udział w seminarium naukowym z cyklu „Świat(nie) przyjazny starości”, zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Gerontologiczne w Szczecinie.
- 2) W dniu 12 stycznia udział w uroczystym otwarciu Pracowni Hotelarskiej i Gastronomicznej, Zespół Szkół im. I. Łukasiewicza w Policach
- 3) W dniu 3 lutego uczestnictwo w spotkaniu z sędziami orzekającymi w sprawach rodzinnych i nieletnich w okręgu szczecińskim, zorganizowanym przez Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie.
- 4) W dniu 6 lutego udział w spotkaniu przedstawicieli Powiatu Polickiego z przedstawicielami Gminy Police dot. porozumienia w sprawie przekazania zadań organizacjom pozarządowym oraz omówienie stanowiska w sprawie budowy ŚDS.
- 5) W dniu 14 marca udział w spotkaniu szkoleniowo-konsultacyjnym, prezentacja narzędzia „Ocena zasobów pomocy społecznej” zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.
- 6) W dniu 28 marca uczestnictwo w Posiedzeniu Komisji Ekspertów ds. Osób Niepełnosprawnych na temat asystentów osób niepełnosprawnych w Biurze Rzecznik Praw Obywatelskich w Warszawie.
- 7) W dniu 2 kwietnia udział w seminarium nt. „Nowa praca – Nowa Kultura”, Wyższa Szkoła Humanistyczna Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie.

- 8) W dniach 12-15 kwietnia udział w szkoleniu podstawowym dla osób pracujących ze sprawcami przemocy zorganizowanym przez Fundację przeciw wykluczeniu społecznemu „Będziesz” w Poznaniu.
- 9) W dniu 14 kwietnia udział w uroczystości otwarcia terenu sportowo – rekreacyjnego „Mierzynianka” w Mierzynie.
- 10) W dniu 23 kwietnia udział w konferencji „Rehabilitacja zawodowa i społeczna a zamiany na rynku pracy” zorganizowanej przez PUP w Policach.
- 11) W dniu 10 maja udział w Obchodach Dnia Godności osób Niepełnosprawnych, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło Terenowe Police.
- 12) W dniu 18 maja udział w konferencji „Dziecko patrzy, Ty dajesz przykład” zorganizowanej przez Fundację „Wychowanie bez porażek” i Uniwersytet Szczeciński, Szczecin.
- 13) W dniu 23 maja udział w konferencji naukowej „Świat przyjazny Starości”, zorganizowanej przez Uniwersytet Szczeciński w Szczecinie.
- 14) W dniu 24 maja udział w uroczystościach 45-lecia SOSW nr 2 oraz 20-lecie nadania imienia w Policach.
- 15) W dniach 22-23 lipca udział w konferencji „Gwarantowane usługi rehabilitacyjno - społeczne w nowej ustawie, propozycja koalicji na rzecz Osób Niepełnosprawnych”, Sejm RP.
- 16) W dniu 9 sierpnia udział w spotkaniu dotyczącym zasad udzielania pomocy finansowej dla osób, rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.
- 17) W dniu 6 września udział w spotkaniu w sprawie ratyfikacji przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Konwencji o prawach Osób Niepełnosprawnych.
- 18) W dniu 18 września udział w XII posiedzeniu Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Zachodniopomorskiego (RST WZ), zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie
- 19) W dniu 26 września uczestnictwo w spotkaniu doradczym dot. ustawy o wspieraniu rodzinnej pieczy zastępczej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie.

- 20) W dniu 8 października udział w Inauguracja V Roku Akademickiego 2012/2013, Stowarzyszenia Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku.
- 21) W dniach 25-27 października udział w VII Ogólnopolskim Forum PCPR i MOPR, zorganizowanym przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „CENTRUM”, Wrocław.
- 22) W dniach 5-6 listopada udział w spotkaniu „Pomoc i ochrona dzieci i młodzieży”, zorganizowanym przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Białobrzegach .
- 23) W dniu 23 listopada uczestnictwo w konferencji „Praca socjalna to sztuka mądrego pomagania” zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie.
- 24) W dniu 26 listopada udział w posiedzeniu Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Zachodniopomorskiego (RST WZ), zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie
- 25) W dniu 28 listopada udział w konsultacjach społecznych projektu Programu Strategicznego „Społeczeństwo” zorganizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie.
- 26) W dniu 29 listopada dla uczestników projektu „Pobudka obudź swój potencjał” zorganizowano spotkanie andrzejkowe.
- 27) W dniu 3 grudnia spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych w Sejmie RP.
- 28) W dniu 9 grudnia udział w XVIII Wojewódzkich Integracyjnych Mistrzostwach Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływniu zorganizowanych przez SOSW nr 1, Stowarzyszenie „Amicus”, Stowarzyszenie „Wodnik” w Policach
- 29) W dniu 10 grudnia udział w gali „Zachodniopomorskie Magnolie EFS” zorganizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.
- 30) W dniach 19-20 grudnia udział w wyjazdowym posiedzeniu Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Zachodniopomorskiego (RST WZ) w Kołobrzegu, zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

3.3 Nagrody i wyróżnienia

- 1) Nagroda zespołowa dla Powiatu Polickiego - „Samorząd równych szans 2012” za projekt realizowany przez Centrum „5+1”. Celem ogólnopolskiego konkursu zorganizowanego przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego było wyróżnienie jednostek samorządu terytorialnego, które podejmują ciekawe inicjatywy w zakresie działania na rzecz osób niepełnosprawnych.
- 2) Powiat Policki otrzymał Nagrodę Sponsora SRS 2012. Firma Utilitia Sp. zo.o. w uznaniu zasług na rzecz osób niepełnosprawnych przyznała bezpłatny roczny abonament w wersji Gold na korzystanie z walidatora dostępności stron internetowych.
- 3) Nagroda indywidualna dla Pani Beaty Karlińskiej - odznaczenie państwowe nadane na wniosek Ministra Pracy i Polityki Społecznej przez Prezydenta RP - Złoty Krzyż Zasługi. Uroczystość wręczenia odznaczeń połączona była z uroczystością wręczenia nagród i wyróżnień Ministra Pracy i Polityki Społecznej za wybitne i nowatorskie rozwiązania w zakresie pomocy społecznej w roku 2012 z okazji Dnia Pracownika Socjalnego.

3.4 Wydawnictwa i narzędzia promocyjne

W roku 2012 Centrum opracowało i wydało:

- 1) W ramach projektów „5+1”, „ISSO – Instytucjonalne Standardy Społecznej Opieki” dystrybuowano plakaty i ulotki;

Działania Centrum były zauważone również przez media. Informacje zamieszczane były na łamach takich czasopism jak:

- 1) „Kurier Szczeciński”:

- „Zespół dla pracodawcy”, nr 253 (68273) z 2-ego stycznia 2012;
- „Program na sześć”, nr 20 (68292) z 30 stycznia 2012;
- „Szef z orderem” nr 229(18951) 26 listopada 2012;
- „Samorząd równych szans” nr 29 października 2012;
- „Mieszkanie w Tanowie”, nr 212 (18484) z 31października – 1 listopada 2012;
- „Za wczesną diagnozę i piątkę z plusem – Złoto dla równych”

Ponadto pracownicy Centrum występowali w Polskim Radiu Szczecin w audycjach radiowych w dniach: 10 stycznia, 26 marca, 20 maja, 11 września i 23 października.

W TVP Szczecin w programie „Bez barier” 01.02.2012 oraz licznych wystąpieniach w Telewizji Kablowej Police.

4. Kontrole

4.1 Kontrole przyjęte

W dniach 9-12 lipca odbyła się kontrola problemowa przeprowadzona przez Głównego Specjalistę w Biurze Kontroli Starostwa Powiatowego w Policach w zakresie inwentaryzacji aktywów i pasywów, prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych, prawidłowości sporządzania sprawozdań finansowych za rok 2011.

Kontrolą objęto okres od dnia 9 do 12 lipca 2012 r.

W trakcie kontroli wykryto następujące uchybienia i nieprawidłowości wymagające poprawy i uregulowania:

- 1) prowadzenie ewidencji operacji finansowych na kontach analitycznych do rachunku bankowego (konto 130), które nie są wykazywane w sprawozdawczości budżetowej – operacje dotyczące m.in. kwot do wyjaśnienia, błędnych wpływów i wypływów oraz zaliczkowanych przez PCPR składek ubezpieczeniowych za osoby przebywające na urloпах wychowawczych - i które na koniec roku obrotowego nie zostały w całości wyjaśnione i rozliczone;
- 2) niewykazywanie w sprawozdawczości budżetowej wydatków realizowanych w ramach programów unijnych w momencie ich finansowania z własnych środków finansowych, a dopiero w momencie ich przeksięgowania po otrzymaniu środków z dotacji unijnej;
- 3) wystąpienie niezgodności danych sprawozdań budżetowych w zakresie zobowiązań i należności z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, co stanowi czyn określony w art. 18 ust. 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- 4) nieprowadzenie odpowiedniej analizy wymagalności zobowiązań (np. kilkugroszowe niedopłaty) i należności oraz niewykazywanie ich w odpowiedniej pozycji sprawozdań budżetowych;

- 5) niewykonanie w terminie zobowiązań, co skutkowało otrzymaniem upomnienia i zapłatą odsetek, co stanowi czyn określony w art. 16 ust. 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- 6) wprowadzanie do ewidencji nieprawidłowych zapisów księgowych i zapisów korygujących powodujących m.in. powstanie sald po niewłaściwych stronach konta, zaniżanie lub zawyżanie obrotów wybranych kont, nieprawidłowości w kwocie przychodów i kosztów;
- 7) wykazywanie w sprawozdaniach finansowych danych niezgodnych z ewidencją księgową m.in. wykazywanie zobowiązań i należności per saldem kont rozrachunkowych oraz wykazywanie danych w niewłaściwych pozycjach sprawozdawczych;
- 8) wykazanie w informacji uzupełniającej do Bilansu danych w zakresie umorzeń w kwotach niezgodnych z ewidencją;
- 9) brak ewidencji analitycznej środków trwałych i wyposażenia;
- 10) zawyżenie wartości przychodu nieodpłatnie przyjętego środka trwałego poprzez nieuwzględnienie dotychczasowego umorzenia, co w konsekwencji spowodowało zawyżenie wartości funduszu jednostki;
- 11) błędna klasyfikacja budżetowa wydatków m.in. odsetki podatkowe, paliwo, obsługa BIP, szkolenia, refundacja okularów, ekwiwalent za przejazdy;
- 12) błędne ujmowanie kosztów ubezpieczenia majątkowego na koncie 403, zamiast 409;
- 13) niedoprecyzowane i niekompletne zapisy w Instrukcji inwentaryzacyjnej;
- 14) nieprzeprowadzenie na koniec 2011 r. rocznej inwentaryzacji, co stanowi czyn określony w art. 18 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- 15) niezweryfikowanie i niepotwierdzenie sald kont księgowych na koniec 2011 r., co spowodowało, że w znacznej części salda są nieprawidłowe i niewiarygodne,
- 16) sporządzenie sprawozdań na podstawie niezweryfikowanych i niepotwierdzonych ksiąg rachunkowych;
- 17) nierozliczenie inwentaryzacji m.in. niezgodnienie salda kasy po przeprowadzonym spisie z natury, nie potwierdzenie i nieodesłanie otrzymanych potwierdzeń sald od kontrahentów, nieustalenie różnic inwentaryzacyjnych po przeprowadzonym spisie z natury środków trwałych i wyposażenia, co stanowi czyn określony w art. 18 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;

- 18) nieprawidłowa i niekompletna dokumentacja inwentaryzacyjna, w tym w zakresie arkuszy spisowych;
- 19) pozostałe uwagi wymienione w treści protokołu.

W związku z powyższym zalecono:

- 1) ograniczyć ewidencję na kontach analitycznych do rachunku bankowego bez klasyfikacji budżetowej do niezbędnego minimum i uzasadnionych przypadków, a błędne operacje wyjaśniać na bieżąco, nie dopuszczając do ich nierozliczenia i niewyjaśnienia na koniec okresu sprawozdawczego czy na koniec roku obrotowego;
- 2) rozliczyć dotychczasowe rozrachunki z tytułu zaliczkowanych przez PCPR składek na ubezpieczenia za osoby przebywające na urlopie wychowawczym oraz zaniechać pośredniczenia w opłacaniu składek i angażowania środków budżetowych w tym zakresie;
- 3) ustalić ze Skarbnikiem Powiatu zasady ewidencji i wykazywania w sprawozdawczości operacji związanych z finansowaniem projektów unijnych ze środków własnych, przed otrzymaniem środków z odpowiedniej dotacji;
- 4) sprawozdania, w tym budżetowe i finansowe, sporządzać na podstawie sprawdzonych ksiąg rachunkowych, każdorazowo uzgadniać dane sprawozdawcze z saldami ksiąg rachunkowych, w tym w zakresie zobowiązań i należności ewidencjonowanych na kontach zespołu 2;
- 5) prowadzić bieżącą analizę wymagalności zobowiązań i należności oraz wykazywać je w odpowiedniej pozycji sprawozdawczej;
- 6) zobowiązania regulować terminowo, nie dopuszczając do konieczności zapłaty odsetek i kar, a płatności regulować w kwotach wynikających z dokumentów zakupowych, wszelkie niedopłaty niezwłocznie po ich ustaleniu rozliczać i opłacać;
- 7) dokonać analizy i rozliczenia istniejących kilkugroszowych zobowiązań;
- 8) na bieżąco kontrolować zapisy księgowe i salda na kontach księgowych, prowadzić ewidencję w sposób zapewniający prawidłowość sald i obrotów poszczególnych kont analitycznych;
- 9) operacje, w tym korekty, ewidencjonować na właściwych kontach księgowych, zgodnych z obowiązującymi przepisami i regulacjami wewnętrznymi, a ewentualne nieprawidłowości korygować na bieżąco,

- 10) dokonać analizy korekty zapisów w 2012 r. na koncie 130-853-85395-4217-25-10-3 i 130-853-85395-4219-25-10-3 i wprowadzić niezbędne zapisy korygujące;
- 11) w informacjach uzupełniających do sprawozdań finansowych wykazywać sprawdzone i prawidłowe dane istotne dla oceny sytuacji finansowo-majątkowej jednostki, w tym w zakresie umorzenia poszczególnych składników majątkowych;
- 12) wprowadzić ewidencję analityczną środków trwałych i wyposażenia oraz uzgodnić z nią ewidencję w księdze głównej;
- 13) skorygować wartość umorzenia przyjętej w 2011 r. nieruchomości zgodnie z otrzymanymi dokumentami przekazania;
- 14) wydatki klasyfikować zgodnie z przyjętą klasyfikacją budżetową, wydatki i koszty roku bieżącego przeanalizować pod względem ich prawidłowości klasyfikacyjnej, a ewentualne błędy odpowiednio skorygować;
- 15) ewidencję kosztów ubezpieczeń majątkowych prowadzić na odpowiednim koncie księgowym, zweryfikować pod tym kątem zapisy roku bieżącego i w razie konieczności odpowiednio je skorygować;
- 16) doprecyzować i uzupełnić zapisy w instrukcji inwentaryzacyjnej;
- 17) przeprowadzić pełną inwentaryzację na koniec 2012 r. wraz ze spisem z natury środków trwałych i wyposażenia, zgodnie z ustawą o rachunkowości i zasadami określonymi w instrukcji inwentaryzacyjnej;
- 18) wszystkie pozycje aktywów i pasywów zinwentaryzować odpowiednią metodą według stanu na koniec 2012 r., a wszelkie rozliczenia i korekty wprowadzić do ksiąg rachunkowych roku, którego inwentaryzacja dotyczy;
- 19) przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji odpowiednio udokumentować;
- 20) podjąć wszelkie inne działania, które w przyszłości nie dopuszczą do ponownego wystąpienia opisanych nieprawidłowości i niejasności.

4.2 Kontrole przeprowadzone

Kontrola w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci, Zachodniopomorski Oddział Regionalny.

W dniach 08-10 lutego 2012 roku przeprowadzono kontrolę w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci, Zachodniopomorski Oddział Regionalny.

Zakresem kontroli objęto realizację zadań zgodnie z:

1. ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362);
2. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007r. Nr 201, poz. 1455);
3. ofertą Towarzystwa Przyjaciół Dzieci z dnia 1 lutego 2011 roku oraz w umowie pomiędzy Powiatem Polickim a Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Zachodniopomorski Oddział Regionalny z dnia 1 marca 2011 roku;
4. umową o wspieraniu realizacji zadania publicznego z dnia 1 marca 2011 roku.

W zakresie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrola w Domu Dziecka w Policach

W dniach 13-22 czerwca 2012 roku przeprowadzono kontrolę w Domu Dziecka w Policach. Zakres kontroli obejmował: efektywność wydawania środków, wykorzystania miejsc oraz organizowania opieki nad małoletnimi.

Skontrolowano:

- listy wychowanków z podziałem na grupy wychowawcze,
- listy wychowanków przebywających poza Domem Dziecka,
- dzienniki grup wychowawczych,
- grafik dyżurów wychowawców,
- plan pracy pedagoga, psychologa i pracownika socjalnego,
- dziennik pracy pedagoga,
- dziennik pracy psychologa,
- dziennik pracy pracownika socjalnego,
- karty pobytu dziecka w placówce,
- plany pomocy dziecku,
- karty modyfikacyjnej do planu pomocy dziecku,

- karty pojazdów służbowych: Nissan Tiida i Daewoo Lanos,

- faktury za benzynę pojazdów służbowych.

Zalecenia:

1. Rozdzielenie zakresu obowiązków pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga oraz wychowawców placówki w zakresie: kontaktów ze szkołą, lekarzem, sądem, rodziną naturalną i innymi instytucjami.
2. Dostosowanie ilości grup do ilości wychowanków przebywających w placówce.
3. Dostosowanie dyżurów wychowawców do rzeczywistej liczby wychowanków przebywający w placówce.
4. Praca nad uregulowaniem sytuacji prawnej dzieci umieszczanych w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii lub młodzieżowych ośrodków wychowawczych.
5. Dostosowanie zapisów formularzy albo zmiana formularzy dokumentacji pracownika socjalnego, pedagoga i psychologa.
6. Zwiększenie liczby godzin bezpośredniej pracy z dzieckiem z 31 godzin na 35 godzin/tygodniowo, wychowawców zatrudnionych z przepisów kodeksu pracy.
7. Prowadzenie pełnej dokumentacji samochodów służbowych po przez wypełnienie wszystkich (bez wyjątków) rubryk w karcie drogowej pojazdu oraz miesięcznych zestawień godzin pracy pojazdu z podaniem ilości, nr kart drogowych, kilometrów przejechanych i zestawieniem zużytego paliwa za dany miesiąc.
8. Wprowadzenie ewidencji wyjść i powrotów wychowanków z terenu placówki.

Kontrola w Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Karwowie.

W dniu 22 czerwca 2012 r. przeprowadzono kontrolę w Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Karwowie.

Zakresem kontroli objęto realizację zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka wsparcia – Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Karwowie (kontrola doraźna), z uwzględnieniem realizacji zaleceń pokontrolnych wynikających z kontroli przeprowadzonej w dniu 03 sierpnia 2011 r.

W zakresie kontroli doraźnej nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie kontroli zaleceń pokontrolnych stwierdzono realizację zaleceń wynikających z kontroli przeprowadzonej w dniu 03 sierpnia 2011 r.

Kontrola w Domu Dziecka w Tanowie

W dniach 26 czerwca – 3 lipca 2012 r. przeprowadzono Domu Dziecka w Tanowie.

Kontrola obejmowała efektywność wydawania środków, wykorzystania miejsc oraz organizowania opieki nad małoletnimi.

Skontrolowano:

- listy wychowanków z podziałem na grupy wychowawcze,
- listy wychowanków przebywających poza Domem Dziecka,
- dzienniki grup wychowawczych,
- grafik dyżurów wychowawców,
- plan pracy pedagoga, psychologa i pracownika socjalnego,
- dziennik pracy pedagoga,
- dziennik pracy psychologa,
- dziennik pracy pracownika socjalnego,
- karty pobytu dziecka w placówce,
- plany pomocy dziecku,
- karty modyfikacyjnej do planu pomocy dziecku,
- karty pojazdu służbowego: Mercedes Sprinter,
- faktury za benzynę, pojazdu służbowego.

Zalecenia:

1. Rozdzielenie zakresu obowiązków pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga oraz wychowawców placówki w zakresie: kontaktów ze szkołą, lekarzem, sądem, rodziną naturalną i innymi instytucjami.

2. Dostosowanie ilości grup do ilości wychowanków przebywających w placówce.
3. Dostosowanie dyżurów wychowawców do rzeczywistej liczby wychowanków przebywających w placówce.
4. Praca nad uregulowaniem sytuacji prawnej dzieci umieszczanych w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii lub młodzieżowych ośrodków wychowawczych.
5. Zwiększenie liczby godzin bezpośredniej pracy z dzieckiem z 33 godzin na 35 godzin/tygodniowo, wychowawców zatrudnionych z przepisów kodeksu pracy.
6. Prowadzenie pełnej dokumentacji samochodów służbowych po przez wypełnienie wszystkich (bez wyjątków) rubryk w karcie drogowej pojazdu.
7. Wprowadzenie jednolitego systemu ewidencjonowania dzieci będących na stanie placówki oraz tych, które z równych względów przebywają poza placówką.
8. Wprowadzenie ewidencji wyjść i powrotów wychowanków z terenu placówki.

Kontrola w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Policach, prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

W dniach 13-14 grudnia 2012 r. przeprowadzono kontrolę w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Policach, prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

Kontrolą została objęta działalność merytoryczna oraz finansowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Policach w 2011 r.

Kontrola w oparciu o dokonanie jej systemem wyrywkowym stwierdziła, że :

- 1) naruszono § 6 ust 2 umowy z dnia 13 kwietnia 2011 r. o dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Policach ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawartej pomiędzy Powiatem Polickim, a PSOUU w Policach zatrudniając 1 osobę bez wymaganych kwalifikacji,
- 2) stwierdzono, że karty drogowe są opisywane nieczytelnie. Brak odzwierciedlenia tras przejazdów z ustalonym harmonogramem. Harmonogram przewiduje 6 tras dziennie, a w kartach drogowych są 3 lub 4 trasy. Brak godzin odjazdu i przyjazdu.

- 3) z listy płac nie można było ustalić jakie składniki wynagrodzenia sfinansowano ze środków PFRON.
- 4) naruszono § 11 rozporządzenia – w sprawdzanych arkuszach 9 uczestników brak jest czasu trwania kontaktu rodzicami/opiekunami

Zalecenia pokontrolne:

Ad. 1. Zaleca się przestrzegania postanowień umowy z dnia 13 kwietnia 2011 r., a w szczególności postanowień §6 ust 2 dotyczącego zatrudniania osób o odpowiednich kwalifikacjach.

Ad. 2. Zaleca się opisywanie kart drogowych w sposób czytelny oraz rozpisywanie tras w sposób określony harmonogramem. Wpisywać godziny odjazdu i przyjazdu.

Ad. 3. Zaleca się sporządzenie list płac w sposób umożliwiający odczytanie jakie składniki wynagrodzenia opłacane są ze środków PFRON.

Ad. 4. Zaleca się przestrzegania rozporządzenia, a w szczególności postanowień § 11 dotyczącego obowiązku i sposobu prowadzenia dokumentacji uczestników WTZ .

5. Struktura wydatków

Tabela nr 37: Zestawienie wydatków budżetowych zrealizowanych w 2011 r.

Zestawienie wydatków budżetowych zrealizowanych w 2011 r.							
Dział	Rozdział	Osobowy	Bezosob.	Pochodne	Wydatki	Dotacje	Ogółem
		f.płat	f.płat		rzeczowe	celowe/ podmiot.	wydatki
852	85201 Placówki Opiekuńczo wychowawcze	41 975,05	2 400,00	7 050,00	149 580,75	129 497,72	330 503,52
	85203 Ośrodki wsparcia	-	-	-	-	240 865,20	240 865,20
	85204 Rodziny zastępcze	77 196,80	71 128,00	23 877,00	2 058 159,68	207 824,11	2 438 185,59
	85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w Rodzinie	-	23 836,00	2881,42	31 199,72	-	57 917,14
	85218 Powiatowe centra pomocy Rodzinie	346 842,67	15 006,00	57 686,29	70 105,71	-	489 640,67
	85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkanie chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	208 895,17	15 235,00	37 253,95	75 831,19	-	337 215,31

	85295 Pozostała działalność	-	-	-	6 360,00	-	6 360,00
853	85311 Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	109 025,27	7 198,00	18 294,00	27 249,09	59 184,00	220 950,36
	85321 Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	-	22 434,16	1 061,47	35 512,05	-	59 007,68
	85395 Pozostała działalność	-	-	-	2 048,00	-	2 048,00
	85395 Pozostała działalność „5+1”	4 106,33	-	728,46	4 194,82	-	9 029,61
	85395 Pozostała działalność „Pobudka – obudź swój potencjał”	161 412,27	7 600,00	27 679,53	117 948,13	-	314 639,93
	razem	949 453,56	164 837,16	176 512,12	2 578 189,14	637 371,03	4 506 363,01

Tabela nr 38: Zestawienie wydatków budżetowych zrealizowanych w 2012 r.

Zestawienie wydatków budżetowych zrealizowanych w 2012 r.							
Dział	Rozdział	Osobowy	Bezosob.	Pochodne	Wydatki	Dotacje	Ogółem
		f.płat	f.płat		rzeczowe	celowe/ podmiot.	wydatki
852	85201 Placówki Opiekuńczo wychowawcze	28 866,50	-	5 474,00	215 556,05	-	249 896,55
	85203 Ośrodki wsparcia	-	-	-	-	258 180,55	258 180,55
	85204 Rodziny zastępcze	110 305,66	71 898	32 066,00	2 193 767,30	111 230,00	2 519 266,96
	85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w Rodzinie	-	-	-	-	20 999,87	20 999,87
	85218 Powiatowe centra pomocy Rodzinie	297 965,99	15 807,00	49 026,00	46 185,63	16 958,20	425 942,82
	85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkanie chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	247 475,75	10 790,10	42 366,00	139 514,18	-	440 146,03

	85295 Pozostała działalność	-	5 620,00	-	180,00	-	5 800,00
853	85311 Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	141 807,12	3 986,00	24 645,86	24 611,74	59 184,00	254 234,72
	85321 Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	-	-	-	-	-	-
	85395 Pozostała działalność	-	-	-	2 000,00	-	2 000,00
	85395 Pozostała działalność „5+1”	161 976,50	-	34 675,03	59 907,45	-	256 558,98
	85395 Pozostała działalność „Pobudka – obudź swój potencjał”	158 802,00	13 012,00	27 521,00	116 409,00	-	315 744,00
	85395 Pozostała działalność „GPS dla rodziny”	25 251,12	2 506,00	5 201,21	75 027,19	-	107 985,52
	85395 Pozostała działalność „ISSO-Instytucjonalne standardy społecznej opieki”	75 178,31	19 311,58	14 887,94	131 029,97	-	240 407,80
	razem	1 247 628,95	142 930,68	235 863,04	3 004 188,51	466 552,62	5 097 163,80

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

1. Zwiększenie ilości usług Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej.

Centrum nieodpłatnie świadczy usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej (AOON). AOON pomaga osobom niepełnosprawnym przede wszystkim w czynnościach dnia codziennego, tj. m.in. w transporcie środkami komunikacji, w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz codziennych czynnościach osobistych. W 2012 r. zatrudnionych było 3 AOON. Obecnie usługą tą objęci są tylko mieszkańcy Gminy Police i to w niewystarczającym zakresie. Dla zapewnienia usług AOON wszystkim osobom niepełnosprawnym zamieszkałym na terenie Powiatu Polickiego, potrzebującym tej formy pomocy, konieczne jest dodatkowe zatrudnienie co najmniej 2 osób na tym stanowisku.

2. Stworzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Z danych zgromadzonych przez Centrum wynika, iż na terenie Powiatu Polickiego jest około 249 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 40 osób od 0-16 roku życia, 164 osoby od 17-60 roku życia oraz 45 osób powyżej 60 roku życia.

Z diagnozy potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Polickiego przeprowadzonej przez Stowarzyszenie Wspierające Integrację Osób Zdrowych Niepełnosprawnych „Warto Być” z siedzibą w Policach wynika, iż dla wielu osób niepełnosprawnych, tym bardziej z zaburzeniami psychicznymi, bardzo dokuczliwa jest samotność i brak kontaktu z innymi.

Utworzenie na terenie Powiatu Polickiego środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego pozwoliłoby na udzielenie wsparcia i szeroko

rozumianej pomocy osobom chorym psychicznie w powrocie do normalnego uczestnictwa w życiu społecznym. Taki ośrodek byłby miejscem, gdzie ludzie dotknięci chorobami psychicznymi, potrzebujący pomocy, czujący się odtrąceni i zdani wyłącznie na siebie lub członków rodziny mogliby znaleźć odpowiednie dla nich wsparcie psychiczne i społeczne.

Jednocześnie, do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek taki (placówkę) można utworzyć na podstawie porozumienia pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Powiatem Polickim w sprawie zorganizowania, prowadzenia i finansowania środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Porozumienie to stanowiłoby podstawę do przyznania przez Wojewodę Zachodniopomorskiego środków finansowych - w pierwszej kolejności - na modernizację i niezbędne wyposażenie placówki (środki finansowe pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa), a następnie - na bieżącą jej działalność, w wysokości 900 zł na osobę/m-c, co stanowiłoby kwotę wystarczającą na prowadzenie niniejszego ośrodka (placówki). Z dokonanego przez Centrum rozeznania w zakresie wypełnienia niezbędnych procedur formalnych celem otrzymania środków finansowych na modernizację i wyposażenie ośrodka, o którym mowa powyżej, wynika, iż po dokonaniu stosownych działań formalnych, tj. złożenia do czerwca danego roku stosownego wniosku wraz z odpowiednią dokumentacją, możliwym byłoby otrzymanie środków finansowych na ww. cel w styczniu roku następnego po roku, w którym złożono przedmiotowy wniosek.

Mając na uwadze powyższe niezbędnym jest podjęcie decyzji o ewentualnej lokalizacji ośrodka, a następnie pozyskanie stosownej nieruchomości z przeznaczeniem na niniejszy cel, której warunki lokalowe zapewniałyby minimum cztery pomieszczenia na pracownię, spotkania i zajęcia terapeutyczne oraz dwa pomieszczenia o charakterze sanitarno - higienicznym.

3. Zwiększenie dostępu do usług oferowanych przez Centrum dla mieszkańców Gminy Kołbaskowo, Dobra i Nowe Warpno.

Z analizy danych za 2012 r. wynika, iż z usług oferowanych przez Centrum w około 69,5 % korzystają mieszkańcy Gminy Police (pozostałe gminy to: Gmina Dobra - około 6,9 %, Gmina Kołbaskowo - około 12,5 %, Gmina Nowe Warpno - około 2,7 %, inne powiaty około 8,4 %). W 2011 r. liczba mieszkańców Gminy Police korzystająca z usług Centrum wynosiła około 92 %. Zaistniała zmiana (procentowe zmniejszenie ilości mieszkańców Gminy Police korzystających z usług Centrum oraz zwiększenie w tym zakresie w odniesieniu do mieszkańców pozostałych gmin z terenu Powiatu Polickiego) ma związek z realizacją przez Centrum pilotażowego projektu pn. „ISSO - Instytucjonalne Standardy Społecznej Opieki” mającego na celu wdrożenie na terenie Powiatu Polickiego standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej. W ramach realizacji ww. projektu świadczone są m.in. nieodpłatne usługi transportowe dla niepełnosprawnych mieszkańców całego powiatu, pozwalające na zwiększenie dostępność tych osób do specjalistycznych usług świadczonych przez Centrum, w tym m.in. usług terapeutycznych, psychologicznych i prawnych (tym w celu zwiększona została również ilość zatrudnionych specjalistów).

Położenie geograficzne poszczególnych gmin z terenu Powiatu Polickiego utrudnia społeczną integrację mieszkańców. Gminy Police, Dobra i Kołbaskowo połączone komunikacyjnie są tylko z miastem Szczecin, brakuje natomiast bezpośredniej komunikacji publicznej pomiędzy poszczególnymi gminami na terenie samego powiatu. W związku z powyższym mieszkańcy gminy Dobra, Kołbaskowo i Nowe Warpno mają utrudnione połączenie z Gminą Police, gdzie mieści się siedziba Centrum oraz zlokalizowane są inne jednostki samorządowe działające w systemie szeroko rozumianej pomocy społecznej. Realizacja, od września 2012 r., bezpłatnych usług transportowych, z uwzględnieniem ich dostosowania do osób niepełnosprawnych, jest dużym ułatwieniem dla tychże osób, które nie posiadają własnego środka transportu. Jednakże, jak wynika z analiz Centrum, realizowana usługa transportowa nie cieszy się takim zainteresowaniem jakiego się spodziewano. Stąd też nasuwa się wniosek, iż należy podjąć intensywne działania mające charakter informacyjny w celu zwiększenia świadomości i wiedzy lokalnej społeczności w zakresie możliwości korzystania z rozwijających się usług Centrum oraz pozostałych instytucji pomocy społecznej, w tym ze specjalistycznych form pomocy.

Mając na uwadze powyższe Centrum będzie dalej szukało możliwości dotarcia z oferowanymi (świadczonymi) usługami do wszystkich mieszkańców powiatu poprzez m.in. akcje informacyjne, systematyczne wizyty pracowników w poszczególnych gminach oraz poprzez dalsze wdrażanie tam pilotażowych usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej.

4. Centra administracyjne do obsługi placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) starosta może zapewnić wspólną obsługę ekonomiczno - administracyjną i organizacyjną prowadzonych placówek opiekuńczo - wychowawczych, w szczególności tworząc centra administracyjne do obsługi tych placówek lub zlecić realizację tego zadania na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.). Tym samym, na podstawie niniejszego przepisu prawa powstała możliwość utworzenia na terenie Powiatu Polickiego ww. centrum, co z kolei pozwoliłoby na przekształcenie Domu Dziecka w Policach w trzy samodzielne placówki opiekuńczo - wychowawcze z 14 miejscami każda. Jednocześnie zasadnym byłoby, aby jedna z tych trzech placówek była placówką typu interwencyjnego, a dwie pozostałe typu specjalistyczno - terapeutycznego. Natomiast Dom Dziecka w Tanowie pełniłby nadal rolę placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego i dysponowałby 30 miejscami, a także stanowiłby siedzibę centrum, o którym mowa powyżej. Tak rozumiana i przeprowadzona reorganizacja powiatowych placówek opiekuńczo - wychowawczych zwiększyłaby o 12 liczbę miejsc w domach dziecka i umożliwiła zwiększenie liczby przyjęć przez Powiat Policki dzieci z innych powiatów, a co za tym idzie zwiększenie wysokości dochodów osiąganym w tym zakresie (dotacje otrzymywane z innych powiatów). W końcowym efekcie, przy zbliżonej wysokości rocznych budżetów istniejących w Powiecie Polickim placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz wykorzystanym posiadanym aktualnie zasobie lokalowym w niniejszym zakresie, zostałyby stworzone wszystkie typy placówek opiekuńczo - wychowawczych, zwiększyłaby się

ogólnodostępna ilość miejsc w tych placówkach, a także zostałyby zachowane dotychczasowe miejsca pracy.

5. Wzmocnienie przynależności do społeczności terytorialnej.

Podstawowym warunkiem powodzenia wszelkich działań jest wsparcie i poczucie przynależności do określonej społeczności lokalnej. Identyfikacja ze środowiskiem lokalnym jest podstawowymi bodźcem skłaniającymi jednostkę do angażowania się w sprawy tej społeczności. Należy więc podjąć działania zmierzające do zwiększenia świadomości na temat organizacji społecznych funkcjonujących na terenie Powiatu Polickiego oraz poszerzenia wiedzy w zakresie spraw i zadań jakie realizują poszczególne instytucje.

6. Zabezpieczenie rodzinnej opieki zastępczej w trybie interwencyjnym dla małych dzieci.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, z późn. zm.), a w tym przepisów dotyczących właściwości miejscowej dzieci pozostawianych w szpitalu bezpośrednio po urodzeniu, Powiat Policki umieszcza w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego coraz więcej noworodków pozostawianych zaraz po urodzeniu w szpitalu. Uwarunkowane jest to faktem, iż w polickim szpitalu działa oddział położniczy a liczba rodzących matek, ze względu na ilość miejsc na tym oddziale, jest duża.

Pogotowia rodzinne powinny przyjmować maksymalnie troje dzieci, a w uzasadnionych przypadkach maksymalnie sześcioro dzieci. W Powiecie Polickim funkcjonuje jedna rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której na dzień 31 grudnia 2012 r. przebywało sześcioro dzieci. W związku z powyższym istnieje zapotrzebowanie na utworzenie jeszcze jednej rodziny zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, która będzie mogła przyjąć kolejne dzieci pozostawiane bezpośrednio po urodzeniu w szpitalu w Policach oraz dzieci, które ze względu na problemy występujące w rodzinie, zostaną umieszczone w pogotowiu rodzinnym na podstawie

postanowienia sądu.

7. Powołanie powiatowej rady ds. profilaktyki społecznej.

Powiatowa rada ds. profilaktyki społecznej byłaby gremium o charakterze konsultacyjnym, doradczym oraz opiniotwórczym m.in. dla organów powiatu. Z uwagi na charakter swojej działalności do zadań tego podmiotu należałoby m.in. udzielanie jednostkom pomocy społecznej wsparcia merytorycznego w zakresie ich bieżącej działalności, monitorowanie współpracy służb pomocy społecznej z terenu powiatu oraz współtworzenie projektów, planów, programów oraz strategii profilaktycznych dla powiatu w zakresie pomocy i integracji społecznej. Obszarem, na którym rada koncentrowałaby swoje działania byłoby szeroko rozumiane środowisko lokalne, które stanowi źródło bodźców rozwojowych dla jednostek oraz grup społecznych. Stąd też celem działania rady byłoby również wspieranie pomyslnego rozwoju tych jednostek i grup społecznych, które podejmują wszelkie działania adresowane do całej społeczności lokalnej, a które to działania wzmacniają samorządny proces wzrostu dobrostanu mieszkańców oraz wspomagają proces wrastania w kulturę i różne role społeczne.